

- a) Les dades de l'activitat notificades i els mesuraments i càlculs relacionats.
- b) L'elecció i l'ús de factors d'emissió.
- c) Els càlculs en què s'hagi basat la determinació de les emissions globals.
- d) Si s'ha recorregut al mesurament, la conveniència d'aquesta opció i l'ús de mètodes de mesurament.

3. Les emissions notificades només es validen si s'aporten dades i informació fidedignes i dignes de crèdit que permetin la determinació de les emissions amb un alt grau de certesa, per a la qual cosa el titular ha de demostrar el següent:

- a) Que les dades notificades no presenten contradiccions.
- b) Que la recollida de les dades s'ha dut a terme de conformitat amb les normes científiques aplicables.
- c) Que la documentació pertinent de la instal·lació és completa i coherent.

4. El verificador ha de gaudir de lliure accés a tots els emplaçaments i tota la informació en relació amb l'objecte de la verificació.

5. El verificador ha de tenir en compte si la instal·lació està registrada en el sistema comunitari de gestió i auditoria mediambientals (EMAS).

Metodologia

Anàlisi estratègica:

6. La verificació es basa en una anàlisi estratègica de totes les activitats portades a terme a la instal·lació, per la qual cosa el verificador ha de tenir una visió general de totes les activitats i de la seva importància per a les emissions.

Anàlisi de processos:

7. La verificació de la informació presentada s'ha de dur a terme, quan escaigui, a l'emplaçament de la instal·lació. El verificador ha de recórrer a inspeccions «in situ» per determinar la fiabilitat de les dades i la informació notificades.

Anàlisi de riscos:

8. El verificador ha de sotmetre totes les fonts d'emissions de la instal·lació a una avaluació en relació amb la fiabilitat de les dades de totes les fonts que contribueixin a les emissions globals de la instal·lació.

9. Partint d'aquesta anàlisi, el verificador ha de determinar explícitament les fonts que presentin un alt risc d'errors i altres aspectes del procediment de seguiment i notificació que puguin contribuir a errors en la determinació de les emissions globals, la qual cosa implica especialment l'elecció dels factors d'emissió i dels càlculs necessaris per determinar les emissions de fonts aïllades. S'han de tenir en compte sobretot les fonts que presentin un alt risc d'error i els aspectes esmentats més amunt del procediment de seguiment.

10. El verificador ha de prendre en consideració qualsevol mètode de control efectiu de riscos aplicat pel titular per tal de reduir al màxim el grau d'incertesa.

Elaboració d'informes:

11. El verificador ha d'elaborar un informe sobre el procés de validació en el qual ha de constar si és satisfactòria la notificació realitzada de conformitat amb l'article 22. L'informe ha d'indicar tots els aspectes pertinents per al treball efectuat. Es pot fer una declaració que indiqui que és satisfactòria la notificació realitzada de conformitat amb l'article 22 si, segons l'opinió del verificador, la declaració de les emissions totals no presenta errors.

Requisits mínims de competència del verificador:

12. El verificador ha de ser independent del titular, ha de dur a terme les seves activitats de manera professional, competent i objectiva i ha d'estar al corrent de:

a) Les disposicions d'aquest Reial decret llei, així com, si s'escau, de les normes i directrius pertinents adoptades per la Comissió Europea i la normativa de desplegament.

b) Els requisits legals, reglamentaris i administratius aplicables a les activitats verificades.

c) La generació de tota la informació relacionada amb cada font d'emissions de la instal·lació, especialment la relativa a la recollida, el mesurament, el càlcul i la notificació de les dades.

MINISTERI DE JUSTÍCIA

15601 REIAL DECRET 1774/2004, de 30 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors. («BOE» 209, de 20-8-2004.)

La Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, a l'apartat 24 de l'exposició de motius, preveu una regulació més extensa d'alguns dels aspectes en el reglament que en el moment es dicta en el desplegament. Així mateix, en diferents articles de la Llei orgànica hi ha crides concretes al desplegament reglamentari per establir: la periodicitat amb què s'han de remetre al jutge de menors i al ministeri fiscal els informes sobre l'execució de la mesura i les seves incidències, i sobre l'evolució personal dels menors sotmesos a aquestes; els permisos ordinaris i extraordinaris dels quals pot gaudir el menor internat; els requisits per traslladar el menor de centre fora de la comunitat autònoma; el dret del menor a comunicar-se lliurement amb els seus pares i familiars, i a gaudir de sortides i permisos; el dret de les menors internades a tenir en la seva companyia els fills menors de tres anys; la forma i la periodicitat de les actuacions de vigilància i seguretat en els centres; els mitjans de contenció per evitar actes de violència, impedir actes de fuga i danys en les instal·lacions, o davant la resistència a les instruccions del personal del centre, i el règim disciplinari dels centres per a l'execució de les mesures privatives de llibertat.

Ateses aquestes previsions, s'ha elaborat un reglament que, de conformitat amb l'article 1, pretén abordar un desplegament parcial de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, pel que fa a tres matèries concretes: l'actuació de la policia judicial i de l'equip tècnic, l'execució de les mesures cautelars i definitives i el règim disciplinari dels centres.

El capítol II, rubricat «De l'actuació de la policia judicial i de l'equip tècnic», regula en termes generals la intervenció dels dos col·lectius. Els articles 2 i 3 es dediquen a l'actuació de la policia judicial, dependent funcionalment del ministeri fiscal i del jutge de menors, i presta una atenció especial a la manera de dur a terme la detenció del menor. L'article 4 es refereix a l'actuació de l'equip tècnic, integrat per psicòlegs, educadors i treballadors socials, i responsables de prestar assistència al menor des del moment de la seva detenció, d'assistir tècnicament els jutges de menors i el ministeri fiscal i d'intervenir activament en la mediació entre el menor i la víctima o perjudicat, funció àmpliament desplegada per l'article 5 del Reglament.

El capítol III («De les regles per a l'execució de les mesures») es divideix en tres seccions. La primera, destinada a regular les regles comunes; la segona, a algunes mesures no privatives de llibertat, i la tercera, a les mesures privatives de llibertat.

Les denominades regles comunes comprenen l'establiment dels principis que han d'inspirar l'execució de les mesures i els drets dels menors, amb expressa menció en l'últim als tractats internacionals ratificats per Espanya (articles 6 i 7) i la delimitació de la competència de les administracions públiques per a l'execució de les mesures (articles 8 a 11). Però també regula l'expedient personal del menor, únic a la comunitat autònoma que executa la mesura, de caràcter reservat i sotmès a la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (article 12), així com els anomenats «informes de seguiment» que l'entitat pública competent ha de remetre al jutge de menors i al ministeri fiscal (article 13). Seguidament, reglamenta l'actuació de l'entitat pública en els casos d'incompliment de les mesures d'internament i de permanència de cap de setmana al centre o al domicili i altres mesures no privatives de llibertat. La secció conclou amb un precepte que regula els casos en què el menor es vulgui conciliar amb la víctima o vulgui reparar el dany causat. En aquests casos, s'encomanen a l'entitat pública les funcions de mediació.

La secció 2a del capítol III preveu regles específiques per a l'execució de determinades mesures no privatives de llibertat, en desplegament de l'article 7 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, i comprèn la regulació de les mesures de tractament ambulatori, assistència a un centre de dia, llibertat vigilada, convivència amb una altra persona, família o grup educatiu, prestacions en benefici de la comunitat i realització de tasques socioeducatives. És nota comuna a totes aquestes l'elaboració d'un programa individualitzat d'execució.

La secció 3a és la més extensa i heterogènia del Reglament i sota la rúbrica «Regles específiques per a l'execució de les mesures privatives de llibertat», regula tant les mesures com els tràmits per a l'ingrés, l'assistència del menor, el seu règim de comunicació, etc. Atenent el seu contingut, els 36 articles que integren aquesta secció es poden estructurar en els apartats següents: disposicions relatives als règims d'internament (articles 23 a 29, 34 i 53), disposicions relatives al funcionament dels centres (articles 30, 33, 35 i 53 a 58), disposicions relatives a l'ingrés i a la llibertat del menor (articles 31, 32, 34 i 36), disposicions relatives a l'assistència del menor (articles 37, 38 i 39), disposicions relatives a les comunicacions (articles 40 a 44) i disposicions relatives a les sortides i permisos (articles 45 a 52).

El capítol IV («Del règim disciplinari dels centres») dona compliment al tercer objectiu que apunta l'article 1 del Reglament, i s'inspira en el títol X del Reglament penitenciari, aprovat pel Reial decret 190/1996, de 9 de febrer. Tot i que no es divideix en seccions, el seu contingut permet apreciar un bloc de temàtica homogènia: els articles 59 i 60 regulen, respectivament, el fonament i l'àmbit d'aplicació i els principis de la potestat disciplinària; els articles 61 a 64 regulen les faltes disciplinàries i les classifiquen de molt greus, greus i lleus, «atenent la violència desenvolupada pel subjecte, la seva intencionalitat, la importància del resultat i el nombre de persones ofeses»; els articles 65 a 69 regulen les sancions amb caràcter general i taxatiu; els articles 70 a 80 regulen els procediments per a la imposició de sancions; finalment, els articles 81 a 85 contenen regles especials sobre les sancions (execució i compliment, reducció, suspensió i anul·lació, extinció i prescripció) i sobre incentius o recompenses d'una manera similar a l'article 263 del Reglament penitenciari.

Aquest Reglament s'ha sotmès a l'informe preceptiu de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, la Fiscalia General de l'Estat i el Consell General del Poder Judicial.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Justícia, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 30 de juliol de 2004,

DISPOSO:

Article únic. *Aprovació del Reglament de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.*

S'aprova el Reglament de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, el text del qual s'insereix a continuació.

Disposició addicional única. *Avaluació de resultats.*

Transcorregut un any des de l'entrada en vigor del Reglament de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, el Govern ha de procedir a avaluar els resultats de la seva aplicació, i per fer-ho ha de consultar les comunitats autònomes, el Consell General del Poder Judicial i el fiscal general de l'Estat.

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor al cap de sis mesos de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Palma de Mallorca, 30 de juliol de 2004.

JUAN CARLOS R.

El ministre de Justícia,
JUAN FERNANDO LÓPEZ AGUILAR

REGLAMENT DE LA LLEI ORGÀNICA 5/2000, DE 12 DE GENER, REGULADORA DE LA RESPONSABILITAT PENAL DELS MENORS

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

1. Aquest Reglament té per objecte el desplegament de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, en el que fa referència a l'actuació de l'equip tècnic i de la policia judicial, a l'execució de les mesures cautelars i definitives adoptades de conformitat amb aquella i al règim disciplinari dels centres per a l'execució de les mesures privatives de llibertat, sense perjudici de les normes que en aplicació del que disposen l'article 45.1 i la disposició final setena de l'esmentada Llei orgànica estableixin les comunitats autònomes i les ciutats de Ceuta i Melilla, en l'àmbit de les seves competències.

2. A l'efecte de designar les persones a les quals s'aplica aquest Reglament, en el seu articulat s'utilitza el terme menors per referir-se a les persones que no han complert 18 anys, sense perjudici del que preveuen els articles 4 i 15 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, quan sigui aplicable.

CAPÍTOL II

De l'actuació de la policia judicial i de l'equip tècnic*Article 2. Actuació de la policia judicial.*

1. La policia judicial actua en la investigació dels fets comesos per menors que puguin ser constitutius de delictes o faltes, sota la direcció del ministeri fiscal.

2. L'actuació de la policia judicial s'ha d'atènyer a les ordres del ministeri fiscal i s'ha de subjectar al que estableixen la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, i a la Llei d'enjudiciament criminal.

Llevat de la detenció, qualsevol diligència policial restrictiva de drets fonamentals ha de ser sol·licitada al ministeri fiscal perquè, per la seva via, es faci la sol·licitud oportuna al jutge de menors competent.

3. Els registres policials on constin la identitat i altres dades que afectin la intimitat dels menors són de caràcter estrictament confidencial i no poden ser consultats per tercers. Només tenen accés als arxius esmentats les persones que participin directament en la investigació d'un cas en tràmit o les persones que, en l'exercici de les seves competències respectives, autoritzin expressament el jutge de menors o el ministeri fiscal, tot això sense perjudici de les disposicions que, en matèria de regulació de fitxers i registres automatitzats, dictin les comunitats autònomes d'acord amb les seves competències respectives.

4. A aquest efecte, quan, de conformitat amb l'article 17 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, es procedeixi a detenir un menor, es pot procedir a prendre ressenya de les seves empremtes dactilars, així com fotografies de la seva cara, que s'han de remetre, com a part de l'atestat policial, al ministeri fiscal per a la instrucció de l'expedient, i han de constar a la base de dades d'identificació personal.

5. L'escorcoll i l'assegurament físic dels menors detinguts s'han de dur a terme en els casos en què sigui estrictament necessari i com a mesura proporcional de seguretat per al menor detingut i els funcionaris actuants, quan no sigui possible un altre mitjà de contenció física del menor.

6. A més d'això, hi ha d'haver un registre o arxiu central on, de manera específica per a menors, s'incorpori la informació relativa a les dades d'aquests resultants de la investigació. Aquest registre o arxiu només pot facilitar informació a requeriment del ministeri fiscal o del jutge de menors.

Tant els registres policials com el registre central al qual es refereix aquest apartat estan sotmesos al que disposa la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

7. Quan el ministeri fiscal o el jutge de menors, en l'exercici de les competències que els atribueix la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, vulguin consultar dades relatives a la identitat o l'edat d'un menor, han de requerir d'aquest registre o arxiu central que es comparin les dades que els consten amb les que hi hagi en el registre esmentat, a fi d'acreditar la identitat o altres dades del menor expedientat. Amb aquesta finalitat, han d'adreçar una comunicació, directament o a través del grup de menors o altres unitats similars, a l'esmentat registre, que ha de facilitar les dades i emetre un informe sobre els aspectes requerits.

8. Els registres de menors a què es refereix aquest article no poden ser utilitzats en processos d'adults relatius a casos subsegüents en els quals estigui implicada la mateixa persona.

9. Quan la policia judicial investigui una persona com a presumpte autor d'una infracció penal del qual es dubti de la minoria d'edat i no constin dades que permetin la seva determinació, s'ha de posar a disposició de l'autoritat judicial de la jurisdicció ordinària perquè procedeixi a determinar la identitat i l'edat del presumpte delinqüent per les regles de la Llei d'enjudiciament criminal. Una vegada acreditada l'edat, si aquesta és de menys de 18 anys, cal procedir de conformitat amb el que preveu la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

10. Quan per a la identificació d'un menor s'hagi d'acudir a la diligència de reconeixement que preveu l'article 369 de la Llei d'enjudiciament criminal, aquesta diligència només es pot portar a terme amb una ordre o autorització del ministeri fiscal o del jutge de menors segons les seves pròpies competències.

Per a la pràctica de la diligència de reconeixement, s'han d'utilitzar els mitjans que siguin menys perjudicials per a la integritat del menor, i s'ha de portar a terme a les dependències dels grups de menors o en les seus del ministeri fiscal o autoritat judicial competent. La roda ha d'estar composta per altres persones, menors o no, de conformitat amb els requisits de la Llei d'enjudiciament criminal.

Quan la roda estigui composta per altres menors d'edat, s'ha de tenir la seva autorització i la dels seus representants legals o guardadors de fet o de dret, tret del cas dels més grans de 16 anys no emancipats i dels menors emancipats en què sigui aplicable el que es disposa per a les limitacions a la declaració de voluntat dels menors a l'article 2 de la Llei orgànica 1/1996, de protecció jurídica del menor.

Article 3. Manera de dur a terme la detenció del menor.

1. Les autoritats i els funcionaris que intervinguin en la detenció d'un menor han de practicar-la en la forma que menys el perjudiqui, i estan obligats a informar-lo, en un llenguatge clar i comprensible i de forma immediata, dels fets que se li imputen, de les raons de la seva detenció i dels drets que l'assisteixen, especialment els que reconeix l'article 520 de la Llei d'enjudiciament criminal, així com a garantir el respecte d'aquests drets. També han de notificar immediatament el fet de la detenció i el lloc de la custòdia als representants legals del menor i al ministeri fiscal. Si el menor detingut és estranger, el fet de la detenció s'ha de notificar a les autoritats consulars corresponents quan el menor tingui la seva residència habitual fora d'Espanya o quan així ho sol·licitin el menor mateix o els seus representants legals.

2. Qualsevol declaració del detingut s'ha de dur a terme en presència del seu lletrat i dels que exerceixin la pàtria potestat, tutela o guarda del menor, de fet o de dret, llevat que, en aquest últim cas, les circumstàncies aconsellin el contrari. En defecte d'aquests últims, la declaració s'ha de dur a terme en presència del ministeri fiscal, representat per un fiscal diferent de l'instructor de l'expedient.

3. Mentre duri la detenció els menors s'han de trobar custodiats en dependències adequades de conformitat amb el que estableix la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

La custòdia dels menors detinguts a què es refereix el paràgraf anterior correspon a les forces i cossos de seguretat competents fins que el fiscal resolgui sobre la llibertat del menor, el desistiment o la incoació de l'expedient, amb la posada a disposició del jutge a què es refereix l'article 17.5 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors. El fis-

cal ha de resoldre en el menor espai de temps possible i, en tot cas, dins les 48 hores següents a la detenció.

4. Durant la detenció s'ha de garantir que el menor disposi d'aliments, roba i condicions d'intimitat, seguretat i sanitat adequades.

5. En els establiments de detenció s'ha de portar un llibre registre, de caràcter confidencial, que almenys ha de tenir la informació següent:

- a) Dades relatives a la identitat del menor.
- b) Circumstàncies de la detenció, motius i, si s'escau, autoritat que la va ordenar.
- c) Dia i hora de l'ingrés, trasllat o llibertat.
- d) Indicació de la persona o persones que custodien el menor.
- e) Detall de la notificació als pares o representants legals del menor i al ministeri fiscal de la detenció del menor.
- f) Expressió de les circumstàncies psicofísiques del menor.
- g) Constatació que se l'ha informat de les circumstàncies de la detenció i dels seus drets.

Les dades de l'esmentat registre estan exclusivament a disposició del ministeri fiscal i de l'autoritat judicial competent.

Aquest llibre registre és únic per a tot el concernent a la detenció del menor, i no s'ha de consignar cap de les seves dades en cap altre llibre de la dependència.

Article 4. *Actuació de l'equip tècnic.*

1. Els equips tècnics han d'estar formats per psicòlegs, educadors i treballadors socials la funció dels quals és assistir tècnicament en les matèries pròpies de les seves disciplines professionals els jutges de menors i el ministeri fiscal, elaborant els informes, efectuant les propostes, sent escoltats en els casos i de la forma que estableix la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, i, en general, duent a terme les funcions que tinguin legalment atribuïdes.

De la mateixa manera, han de prestar assistència professional al menor des del moment de la seva detenció i fer funcions de mediació entre el menor i la víctima o el perjudicat.

També es poden incorporar de manera temporal o permanent als equips tècnics altres professionals relacionats amb les funcions que tenen atribuïdes, quan les necessitats plantejades ho requereixin i així ho acordi l'òrgan competent.

2. Els professionals integrants dels equips tècnics depenen orgànicament del Ministeri de Justícia o de les comunitats autònomes amb competències assumides i estan adscrits als jutjats de menors. Durant la instrucció de l'expedient, han de dur a terme les funcions que estableix la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, sota la dependència funcional del ministeri fiscal i del jutge de menors quan ho ordeni.

No obstant això, en l'exercici de la seva activitat tècnica han d'actuar amb independència i amb subjecció a criteris estrictament professionals.

3. En tot cas, l'Administració competent ha de garantir que l'equip tècnic faci les seves funcions en els termes que exigeixin les necessitats del servei, i que adopti les mesures oportunes a l'efecte.

4. El Ministeri de Justícia i les comunitats autònomes amb competències assumides en els seus respectius àmbits han de determinar el nombre d'equips tècnics necessaris, la seva composició i plantilla de conformitat amb les necessitats que presentin els jutjats de menors i fiscalies garantint que cada fiscal instructor disposi dels mitjans personals adequats i suficients per a l'emissió

dels informes determinats per la llei i en els terminis establerts.

5. Els informes han de ser signats pels professionals de l'equip tècnic que intervinguin en cada cas. La representació de l'equip la té aquell que sigui designat pel ministeri fiscal o el jutge de menors en l'actuació concreta de què es tracti.

Article 5. *Manera de dur a terme les solucions extrajudicials.*

1. En el cas que preveu l'article 19 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, s'ha de procedir de la manera següent:

a) Si el ministeri fiscal, ateses les circumstàncies concurrents o a instància del lletrat del menor, aprecia la possibilitat de desistir de la continuació de l'expedient, ha de sol·licitar de l'equip tècnic un informe sobre la conveniència d'adoptar la solució extrajudicial més adequada a l'interès del menor i al de la víctima.

b) Rebuda la sol·licitud per l'equip tècnic, ha de citar a la seva presència el menor, els seus representants legals i el seu lletrat defensor.

c) L'equip tècnic ha d'exposar al menor la possibilitat de solució extrajudicial que preveu l'article 19 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, i ha d'oïr els seus representants legals. Si, amb audiència del seu lletrat, el menor accepta alguna de les solucions que l'equip li proposa, si pot ser en el mateix acte, s'ha de sol·licitar la conformitat dels seus representants legals.

Si el menor o els seus representants legals manifesten la seva negativa a acceptar una solució extrajudicial, l'equip tècnic ho ha de comunicar al ministeri fiscal i ha d'iniciar l'elaboració de l'informe al qual al·ludeix l'article 27 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener.

d) L'equip tècnic s'ha de posar en contacte amb la víctima perquè manifesti la seva conformitat o disconformitat a participar en un procediment de mediació, ja sigui mitjançant la compareixença personal davant l'equip tècnic, ja sigui per qualsevol altre mitjà que permeti deixar-ne constància.

Si la víctima és menor d'edat o incapaç, aquest consentiment ha de ser confirmat pels seus representants legals i s'ha de posar en coneixement del jutge de menors competent.

e) Si la víctima es mostra conforme a participar en la mediació, l'equip tècnic ha de citar tots dos a una trobada per concretar els acords de conciliació o reparació. No obstant això, la conciliació i la reparació també es poden portar a terme sense trobada, a petició de la víctima, per qualsevol altre mitjà que permeti deixar constància dels acords.

f) Quan no sigui possible la conciliació o la reparació directa o social, o quan l'equip tècnic ho consideri més adequat a l'interès del menor, li ha de proposar la realització de tasques socioeducatives o la prestació de serveis en benefici de la comunitat.

g) L'equip tècnic ha de posar en coneixement del ministeri fiscal el resultat del procés de mediació, els acords assolits per les parts i el seu grau de compliment o, si s'escau, els motius pels quals no s'han pogut portar a efecte els compromisos assolits per les parts, als efectes del que disposa l'article 19.4 i 5 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

2. Si, de conformitat amb el que preveu l'article 27.3 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, l'equip tècnic considera convenient que el menor efectuï una activitat reparadora o de conciliació amb la víctima, ha d'informar

d'aquest punt el ministeri fiscal i el lletrat del menor. Si aquest aprecia la possibilitat de desistir de la continuació de l'expedient, ha de sol·licitar de l'equip tècnic un informe sobre la solució extrajudicial més adequada i s'han de seguir els tràmits que preveu l'apartat anterior.

3. El que disposa aquest article pot ser aplicable al procediment de mediació que preveu l'article 51.2 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, sense perjudici de la competència de l'entitat pública i del que disposa l'article 15 d'aquest Reglament. Les referències a l'equip tècnic fetes en aquest article s'entenen efectuades a l'entitat pública quan, de conformitat amb el que estableix l'article 8.7 d'aquest Reglament, aquesta entitat faci les funcions de mediació.

CAPÍTOL III

De les regles per a l'execució de les mesures

SECCIÓ 1a REGLES COMUNES PER A L'EXECUCIÓ DE LES MESURES

Article 6. Principis inspiradors de l'execució de les mesures.

Els professionals, els organismes i les institucions que intervinguin en l'execució de les mesures han d'ajustar la seva actuació amb els menors als principis següents:

- a) El superior interès del menor d'edat sobre qualsevol altre interès concurrent.
- b) El respecte al lliure desenvolupament de la personalitat del menor.
- c) La informació dels drets que els corresponen en cada moment i l'assistència necessària per poder exercir-los.
- d) L'aplicació de programes fonamentalment educatius que fomentin el sentit de la responsabilitat i el respecte pels drets i les llibertats dels altres.
- e) L'adequació de les actuacions a l'edat, la personalitat i les circumstàncies personals i socials dels menors.
- f) La prioritat de les actuacions en el propi entorn familiar i social, sempre que no sigui perjudicial per a l'interès del menor. Així mateix, en l'execució de les mesures s'han d'utilitzar preferentment els recursos normalitzats de l'àmbit comunitari.
- g) El foment de la col·laboració dels pares, tutors o representants legals durant l'execució de les mesures.
- h) El caràcter preferentment interdisciplinari en la presa de decisions que afectin o puguin afectar la persona.
- i) La confidencialitat, la reserva oportuna i l'absència d'ingerències innecessàries en la vida privada dels menors o en la de les seves famílies, en les actuacions que es duguin a terme.
- j) La coordinació d'actuacions i la col·laboració amb els altres organismes de la pròpia o de diferent Administració, que intervinguin amb menors i joves, especialment amb els que tinguin competències en matèria d'educació i sanitat.

Article 7. Drets dels menors durant l'execució de les mesures.

Els menors i els joves gaudeixen durant l'execució de les mesures dels drets i llibertats que a tots reconeixen la Constitució, els tractats internacionals ratificats per Espanya i la resta de l'ordenament jurídic vigent, a excepció dels que expressament estiguin limitats per la llei, el

contingut de la decisió condemnatòria o el sentit de la mesura imposada.

Article 8. Competència funcional.

1. Correspon a les comunitats autònomes i les ciutats de Ceuta i Melilla, mitjançant les entitats públiques que aquestes designin d'acord amb la disposició final vint-i-dosena de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor:

- a) L'execució de les mesures cautelars adoptades de conformitat amb l'article 28 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.
- b) L'execució de les mesures adoptades pels jutges de menors en les seves sentències fermes, previstes en els paràgrafs a) a k) de l'article 7.1 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener.
- c) L'execució del règim de llibertat vigilada i de l'activitat socioeducativa a la qual al·ludeix l'article 40.2.c) de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener.

Les esmentades entitats públiques han de dur a terme, d'acord amb les seves respectives normes d'organització, la creació, direcció, organització i gestió dels serveis, institucions i programes adequats per garantir l'execució correcta de les mesures, sense perjudici dels convenis i acords de col·laboració que puguin establir de conformitat amb l'article 45.3 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

2. Correspon a l'Estat, en els establiments i amb el control del personal especialitzat que posi a disposició de l'Audiència Nacional, l'execució de la detenció preventiva, de les mesures cautelars d'internament i de les mesures adoptades en sentència ferma que, de conformitat amb la disposició addicional quarta de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, acordin el Jutjat Central de Menors o la sala corresponent de l'Audiència Nacional, sense perjudici dels convenis que, si s'escau, pugui establir per a l'esmentada finalitat amb les comunitats autònomes i les ciutats de Ceuta i Melilla.

3. Correspon a les institucions públiques que en el respectiu territori tinguin encomanada l'execució de les mesures penals a les quals al·ludeix l'article 105.1 de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, l'execució de la mesura de llibertat vigilada imposada de conformitat amb la regla 5a de l'article 9 i, si s'escau, amb l'apartat 2.c) de la disposició addicional quarta de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

4. Les mesures de privació del permís de conduir ciclomotors o vehicles de motor, o del dret a obtenir-lo, o de les llicències administratives per a caça o per a qualsevol tipus d'armes i la inhabilitació absoluta, previstes en els paràgrafs m) i n) de l'article 7.1 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, si no són executades directament pel jutge de menors, les han d'executar els òrgans administratius competents per raó de la matèria.

5. Si en virtut del que disposa l'article 15 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, s'ordena el compliment de la mesura d'internament del menor en un centre penitenciari, la competència per executar-la és de l'Administració penitenciària, sense perjudici de les facultats pròpies del jutge de menors competent. Aquesta competència és extensiva a l'execució de les mesures pendents de compliment de l'article 7.1.e) a k) de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, una vegada finalitzat l'internament.

6. Quan, de conformitat amb la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, el jutge de menors o el ministeri fiscal remetin a l'entitat pública de protecció de menors una testimoniança de particulars sobre un menor de 14 anys, és l'esmentada entitat la competent per valorar la situació i decidir si s'ha d'adoptar alguna mesura, de conformitat amb les normes del Codi civil i la legislació de protecció de menors.

7. Sense perjudici de les funcions de mediació atribuïdes als equips tècnics corresponents de l'article 19.3 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, també les entitats públiques poden posar a disposició del ministeri fiscal i dels jutjats de menors, si s'escau, els programes necessaris per fer les funcions de mediació a les quals al·ludeix l'article esmentat.

Article 9. *Punt de connexió per determinar l'Administració competent en l'execució de les mesures.*

1. Per a l'execució de les mesures que preveu l'apartat 1 de l'article anterior, són competents les comunitats autònomes i les ciutats de Ceuta i Melilla on s'ubiqui el jutjat de menors que les hagi acordat.

En cas que l'entitat pública hagi designat un centre d'internament per a l'execució situat fora de la seva comunitat autònoma, d'acord amb el que preveuen la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, i aquest Reglament, és la comunitat autònoma a la qual pertanyi l'esmentat centre la competent per a l'execució de la mesura, en els termes que preveu l'article 46.3 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

2. Si l'aprovació judicial que preveu l'article 46.3 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, s'adopta una vegada iniciada l'execució de la mesura, deixa de ser competent la comunitat autònoma respectiva des del moment del trasllat efectiu del menor al nou centre o des de la notificació judicial a la comunitat autònoma de residència perquè designi el professional responsable de l'execució de la mesura no privativa de llibertat imposada.

3. En cas de trasllat de centre per les circumstàncies que preveu l'article 35.1.b) i c) d'aquest Reglament, continua sent competent de l'execució de la mesura la comunitat autònoma on s'ubiqui el jutjat de menors que l'hagi acordat, sense perjudici de la col·laboració prestada per la comunitat autònoma responsable del centre de destinació.

Article 10. *Inici de l'execució.*

1. Per iniciar al'execució de les mesures acordades en sentència ferma, que siguin competència de les entitats públiques, cal procedir conforme a les regles següents:

1a Rebutj a l'entitat pública l'executòria i la testimoniança de particulars del jutjat de menors, així com els informes tècnics que constin en la causa i la identificació del lletrat del menor, l'entitat pública competent, quan la mesura imposada sigui alguna de les que preveuen els paràgrafs a) a d) de l'article 7.1 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, o la de permanència de cap de setmana en un centre, ha de designar de manera immediata el centre que consideri més adequat per a la seva execució d'entre els més pròxims al domicili del menor en els quals hi hagi places disponibles corresponents al règim o al tipus d'internament imposat. La designació s'ha de comunicar al jutjat de menors competent perquè ordeni l'ingrés del menor si no està ingressat cautelarment.

2a Es requereix l'aprovació judicial prèvia del centre proposat per l'entitat pública en els casos següents:

a) Quan de conformitat amb l'article 46.3 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, es proposi, en interès del menor, l'ingrés en un centre de la comunitat autònoma que estigui allunyat del seu domicili i del seu entorn social i familiar, fins i tot havent-hi plaça en un centre més pròxim adequada al règim o al tipus d'internament imposat.

b) Quan es proposi per a l'execució de la mesura l'ingrés del menor en un centre sociosanitari, de conformitat amb el que disposa l'article 54.2 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener.

c) Quan es proposi l'ingrés del menor en un centre d'una altra comunitat autònoma, pels motius que descriu l'article 35.1 d'aquest Reglament.

3a L'entitat pública ha de designar de manera immediata i, en tot cas, en el termini màxim de cinc dies, un professional que es responsabilitzi de l'execució de la mesura imposada, sempre que aquesta sigui alguna de les que preveuen els paràgrafs e), f), g), quan en aquest cas la permanència s'ordini en el domicili, h), i), j) i k) de l'article 7.1 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors. Aquesta designació s'ha de comunicar al jutjat corresponent.

4a En la mesura de llibertat vigilada i en les mesures d'internament, el professional o el centre designat han d'elaborar el programa individualitzat d'execució en el termini de 20 dies des de l'inici d'aquelles, prorrogable amb l'autorització judicial prèvia.

En la resta de les mesures, el programa individualitzat d'execució s'ha d'elaborar, prèviament al seu inici, en el termini de 20 dies des de la data de la designació del professional, prorrogable amb l'autorització judicial prèvia.

5a El programa individualitzat d'execució de la mesura s'ha de comunicar al jutge competent perquè l'aprovi. Si el jutge rebutja el programa proposat, en tot o en part, se n'ha de sotmetre a la seva consideració un de nou o la modificació corresponent de l'anterior, de conformitat amb el que preveu l'article 44 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

6a Una vegada aprovat el programa individualitzat d'execució de la mesura, l'entitat pública l'ha d'iniciar, llevat que ja estigui iniciada perquè es tracta d'una mesura d'internament o de llibertat vigilada, i ha de comunicar la data al jutjat de menors perquè el secretari judicial practiqui la liquidació de la mesura i la comuniqui al menor. Als efectes de la liquidació, que practica el secretari judicial, es consideren com a dates d'inici les següents:

a) En les mesures d'internament, la del dia de l'ingrés o la de fermesa de la sentència si està internat cautelarment.

b) En les mesures de llibertat vigilada, el dia de la primera entrevista del professional esmentat a la regla 3a amb el menor, que s'ha de portar a terme en la data assenyalada pel jutge de menors d'entre les proposades per l'entitat pública i comunicada al menor una vegada ferma la sentència. Si la mesura ja s'ha iniciat cautelarment, la data d'inici és la de la fermesa de la sentència.

Si el menor no compareix, citat en la forma escaient, incorre en el trencament que preveu l'article 50.2 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener.

c) En les mesures de permanència de cap de setmana, el primer dia de permanència al centre o al domicili.

d) En les mesures de tractament ambulatori i d'assistència a un centre de dia, la data en què el menor assisteix per primera vegada al centre ambulatori o al centre de dia assignat.

e) En les mesures de prestacions en benefici de la comunitat i de realització de tasques socioeducatives, la data en què comencen de forma efectiva les prestacions o les tasques assignades.

f) En la mesura de convivència amb una altra persona, família o grup educatiu, el primer dia de convivència. Si ja està en mesura de convivència cautelar, el dia de la fermesa de la sentència, sense perjudici de l'abonament que correspongui.

g) En les mesures a les quals al·ludeix l'article 8.4 d'aquest Reglament, el dia en què el menor lliuri a la secretaria del jutjat el permís o la llicència corresponent, o en la data que el jutge assenyali a l'autoritat administrativa.

7a En la liquidació de la mesura practicada pel secretari del jutjat, s'abona si s'escau el temps complet de les mesures cautelars en els termes de l'article 28.5 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors. Una vegada aprovada la liquidació pel jutge, amb l'informe previ del ministeri fiscal i del lletrat del menor, s'ha de comunicar a l'entitat pública competent.

2. L'inici de l'execució de les mesures acordades en sentència ferma pel Jutjat Central de Menors s'ha d'ajustar a les regles anteriors, excepte en el que fa referència a la competència administrativa, que sempre és del Govern, i als centres o professionals designats, que són els que el Govern posi a disposició de l'Audiència Nacional, sense perjudici dels convenis que, si s'escau, pugui establir amb les comunitats autònomes.

3. Per iniciar l'execució de les mesures cautelars que s'acordin de conformitat amb l'article 28 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, una vegada adoptada i comunicada a l'entitat pública interlocutòria corresponent, s'han d'aplicar en el que sigui procedent les regles 1a, 2a i 3a de l'apartat 1 d'aquest article.

Article 11. Execució de diverses mesures.

1. L'execució de diverses mesures s'ha de dur a terme en tot cas tenint en compte el que hagi acordat el jutge, d'acord amb el que preveuen els articles 13 i 47.1 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

Quan concorrin diverses mesures imposades en el mateix procediment o en diferents procediments, s'han de complir simultàniament les que es detallen a continuació:

a) Les mesures no privatives de llibertat quan concorrin amb altres mesures no privatives de llibertat diferents.

b) La mesura de permanència de cap de setmana quan es doni amb una altra mesura no privativa de llibertat.

c) L'amonestació, la privació del permís de conduir ciclomotors o vehicles de motor, o del dret a obtenir-lo, o de les llicències administratives per a caça o per a ús de qualsevol tipus d'armes i la inhabilitació absoluta, quan concorrin amb una altra mesura diferent.

2. El segon període de les mesures d'internament que descriuen els paràgrafs a) a d) de l'article 7.1 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, acordat en la sentència en règim de llibertat vigilada, s'ha de complir immediatament després d'haver finalitzat el primer període d'internament al centre. No obstant això, quan hi hagi altres mesures o penes privatives de llibertat, el seu compliment s'ha de regir pel que preveuen els apartats 2 i 3 de l'article 47 de la Llei orgànica esmentada.

3. De la mateixa manera, la mesura de llibertat vigilada que preveuen la regla 5a de l'article 9 i l'apartat 2.c) de la disposició addicional quarta de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, s'ha d'executar una vegada finalitzada la mesura d'internament en règim tancat, llevat que es doni amb altres mesures o penes privatives de llibertat; en aquest cas, és aplicable el que disposa l'incís últim de l'apartat anterior.

4. Quan concorrin diverses mesures d'internament, definitives o cautelars, de règim diferent, s'ha de complir abans la de règim més restringit i, si s'escau, s'ha d'interrompre la de règim menys restringit que s'estigui executant, llevat que el jutge de menors hagi disposat un altre ordre en aplicació de l'apartat 3 de l'article 47 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

5. En tot cas, l'execució de les mesures imposades pel jutge central de menors o per la sala corresponent de l'Audiència Nacional és preferent sobre les imposades per altres jutges o sales de menors.

6. L'execució de diverses mesures, en tots els casos que preveuen els apartats anteriors, s'ha de dur a terme amb el compliment de les resolucions dictades pel jutge.

7. En els casos en què s'hagin imposat al menor diverses mesures d'internament i el jutge de menors hagi acordat la seva acumulació en un únic expedient d'execució, el centre on el menor estigui ingressat ha d'elaborar un programa individualitzat d'execució que compregui la totalitat de les mesures, així com un únic informe final, sense perjudici dels informes de seguiment corresponents que estableix l'article 13 d'aquest Reglament.

Article 12. Expedient personal del menor en l'execució de la mesura.

1. L'entitat pública competent ha d'obrir un expedient personal a cada menor del qual tingui encomanada l'execució d'una mesura. Aquest expedient ha de ser únic en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma, encara que s'executin mesures successives.

2. L'expedient ha de contenir una còpia de tots els informes i documents de qualsevol tipus que hagi remès l'entitat pública als òrgans judicials competents i al ministeri fiscal durant l'execució; les resolucions i els documents que els acompanyin, comunicades pels òrgans judicials o el ministeri fiscal a l'entitat pública, i la resta de documents administratius que es generin a conseqüència del compliment de la mesura, i que, en un cas o en l'altre, afectin el menor. En aquest expedient també hi han de constar les dades del lletrat del menor i la comunicació del secretari del jutjat de qualsevol modificació que s'hi faci.

3. L'expedient personal té caràcter reservat i només hi poden accedir:

a) El defensor del poble o la institució anàloga de la comunitat autònoma corresponent, els jutges de menors competents i el ministeri fiscal quan així ho requereixin a l'entitat pública.

b) Els professionals que de manera directa tenen encomanada la responsabilitat de planificar i desenvolupar els programes individualitzats d'execució de la mesura, i només sobre les dades personals dels menors que tinguin al seu càrrec si estan expressament autoritzats per fer-ho per l'entitat pública d'acord amb les seves normes d'organització, i s'ha d'observar en tot moment el deure de sigil.

c) El menor, el seu lletrat i, si s'escau, el representant legal del menor, si ho sol·liciten de forma expressa a l'entitat pública, de conformitat amb el procediment d'accés que aquesta estableixi. És aplicable el que dispo-

sen els articles 35 i 37 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

4. Els professionals que intervinguin en l'execució de la mesura, pertanyents a altres entitats públiques o privades amb les quals l'entitat pública competent hagi establert convenis o acords de col·laboració, poden accedir al fitxer informàtic dependent de l'esmentada entitat, al qual al·ludeix l'article 48.3 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, quan així ho autoritzi l'esmentada entitat, sense perjudici del que disposen la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i les seves normes de desplegament.

5. Tots els qui intervinguin en l'execució de la mesura tenen el deure de mantenir la reserva oportuna de la informació que obtinguin amb relació als menors i joves en l'exercici de les seves funcions, i de no facilitar-la a terceres persones alienes a l'execució, deure que persisteix una vegada que aquesta finalitza.

6. Una vegada finalitzada l'estada al centre, s'han de remetre a l'entitat pública, pels mitjans que s'estableixin, tots els documents relatius al menor, amb la finalitat que s'integrin en el seu expedient personal, sense que el centre se'n pugui quedar cap còpia.

Article 13. *Informes durant l'execució.*

1. Durant l'execució de la mesura, l'entitat pública ha de remetre al jutge de menors i al ministeri fiscal els informes de seguiment. El seu contingut ha de ser suficient, d'acord amb la naturalesa i finalitat de cada mesura, per conèixer el grau de compliment d'aquesta, les incidències que es produeixen i l'evolució personal del menor.

2. La periodicitat mínima amb la qual s'han d'elaborar i tramitar els informes de seguiment és la següent:

a) En la mesura de permanència de cap de setmana, un informe cada quatre caps de setmana complerts.

b) En la mesura de prestacions en benefici de la comunitat, un informe cada 25 hores complertes si la mesura imposada és igual o inferior a 50 hores, i un cada 50 hores complertes si la durada és superior.

c) En la resta de les mesures, un informe trimestral.

3. No obstant el que disposa l'apartat anterior, l'entitat pública ha de remetre informes de seguiment al jutge de menors i al ministeri fiscal, sempre que sigui requerida per aquests o quan la mateixa entitat ho consideri necessari.

4. Quan l'informe de seguiment contingui una proposta de revisió de la mesura en algun dels sentits que preveuen els articles 14.1 o 51 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, s'ha de fer constar expressament.

5. Una vegada complerta la mesura, l'entitat pública ha d'elaborar un informe final adreçat al jutge de menors i al ministeri fiscal, en el qual, a més d'indicar l'esmentada circumstància, s'ha de fer una valoració de la situació en què queda el menor.

6. Una còpia dels informes de seguiment i final al qual al·ludeixen els apartats anteriors també s'ha de remetre al lletrat que acreditat ser el defensor del menor i ho sol·licitat de forma expressa a l'entitat pública.

Article 14. *Incompliments.*

L'entitat pública ha de comunicar al jutge de menors i al ministeri fiscal als efectes, si s'escau, del que disposa l'article 50 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, els incompliments següents dels quals tingui constància:

a) En les mesures d'internament i de permanència de cap de setmana en un centre: la fuga del centre, el no-retorn en la data o l'hora indicades després d'una sortida autoritzada i la no-presentació al centre el dia o l'hora assenyalats per al compliment de les permanències establertes.

b) En la mesura de permanència de cap de setmana en el domicili: la no-presentació en el seu domicili i l'absència no autoritzada del domicili, durant els dies i les hores establerts de permanència, així com el no-retorn a aquest per continuar el compliment de la mesura després d'una sortida autoritzada.

c) En les mesures no privatives de llibertat, la falta de presentació a les entrevistes a les quals el menor hagi estat citat per elaborar el programa d'execució i l'incompliment de qualsevol de les obligacions que, segons el que disposa l'article 7 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, conformen el contingut de cada mesura.

A més, l'entitat pública ha de comunicar a les forces i cossos de seguretat l'incompliment de les mesures d'internament i de permanència de cap de setmana en un centre a què es refereix el paràgraf a), així com de les mesures de permanència de cap de setmana en el domicili que preveu el paràgraf b). Així mateix, s'ha de posar en coneixement de les forces i cossos de seguretat l'ingrés del menor al centre en els termes que preveu l'article 31.2 quan s'hagi sol·licitat la seva recerca.

Article 15. *Revisió de la mesura per conciliació.*

1. Si durant l'execució de la mesura el menor manifesta la seva voluntat de conciliar-se amb la víctima o el perjudicat, o de reparar-los pel dany causat, l'entitat pública ha d'informar el jutjat de menors i el ministeri fiscal de l'esmentada circumstància, ha de fer les funcions de mediació corresponents entre el menor i la víctima i ha d'informar dels compromisos adquirits i del seu grau de compliment el jutge i el ministeri fiscal, als efectes del que disposa l'article 51.2 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors. Si la víctima és menor, s'ha de sol·licitar autorització del jutge de menors en els termes de l'article 19.6 de la Llei orgànica esmentada.

2. Les funcions de mediació portades a terme amb menors internats no poden suposar una alteració del règim de compliment de la mesura imposada, sense perjudici de les sortides que per a aquesta finalitat pugui autoritzar el jutjat de menors competent.

SECCIÓ 2a REGLES ESPECÍFIQUES PER A L'EXECUCIÓ DE DETERMINADES MESURES NO PRIVATIVES DE LLIBERTAT

Article 16. *Tractament ambulatori.*

1. Per elaborar el programa individualitzat d'execució de la mesura, l'entitat pública ha de designar el centre, el servei o la institució més adequada a la problemàtica detectada, objecte del tractament, entre els més pròxims al domicili del menor en els quals hi hagi una plaça disponible.

2. Els especialistes o facultatius corresponents han d'elaborar, després d'examinar el menor, un programa de tractament que s'ha d'adjuntar al programa individualitzat d'execució de la mesura que elabori el professional designat per l'entitat pública.

3. En l'esmentat programa de tractament s'han d'establir les pautes sociosanitàries recomanades, els controls que ha de seguir el menor i la periodicitat amb què ha d'assistir al centre, servei o institució designada, per al seu tractament, seguiment i control.

4. Quan el tractament tingui per objecte la deshabituació del consum de begudes alcohòliques, drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicòtropes i el menor no presti el seu consentiment per iniciar-lo o, una vegada iniciat, l'abandoni o no se sotmeti a les pautes socio sanitàries o als controls establerts en el programa de tractament aprovat, l'entitat pública no ha d'iniciar el tractament o l'ha de suspendre i ho ha de posar en coneixement del jutge de menors als efectes oportuns.

Article 17. *Assistència a un centre de dia.*

1. Per elaborar el programa individualitzat d'execució de la mesura, l'entitat pública ha de designar el centre de dia més adequat, entre els més pròxims al domicili del menor en els quals hi hagi plaça disponible.

2. El professional designat per l'entitat pública, en coordinació amb el centre esmentat, s'ha d'entrevistar amb el menor per avaluar les seves necessitats i elaborar el programa d'execució, en el qual han de constar les activitats de suport, educatives, formatives, laborals o d'oci que el menor ha de fer, la periodicitat de l'assistència al centre de dia i l'horari d'assistència, que ha de ser compatible amb la seva activitat escolar si està en el període de l'ensenyament bàsic obligatori i, en la mesura que sigui possible, amb la seva activitat laboral.

3. Als efectes del que estableix aquest article, tenen la condició de centre de dia els recursos inclosos a la xarxa de serveis socials de cada comunitat autònoma, sempre que estiguin plenament integrats en la comunitat i siguin adequats a la finalitat de la mesura.

Article 18. *Llibertat vigilada.*

1. Una vegada designat el professional encarregat de l'execució de la mesura i notificada la designació al jutjat de menors, s'ha d'entrevistar amb el menor a l'efecte d'elaborar el programa individualitzat d'execució de la mesura.

2. En el programa individualitzat d'execució de la mesura, el professional ha d'exposar la situació general detectada, els aspectes concrets referents als àmbits personal, familiar, social, educatiu, formatiu o laboral en els quals es considera necessari incidir, així com les pautes socioeducatives que el menor ha de seguir per superar els factors que van determinar la infracció comesa. També ha de proposar la freqüència mínima de les entrevistes amb el menor, que possibilitin el seguiment i el control de la mesura, sense perjudici d'altres que puguin mantenir el professional i el menor en el curs de l'execució, quan el primer les consideri necessàries.

3. Si amb la mesura s'ha imposat al menor alguna regla de conducta que requereixi per al seu compliment un programa o recurs específic, aquest l'ha d'elaborar o designar l'entitat pública i s'ha d'adjuntar al programa individualitzat d'execució de la mesura.

4. El que disposa aquest article també és aplicable per a l'execució del període de llibertat vigilada que preveuen els articles 7.2, 9.5a, 40.2.c) i apartat 2.c) de la disposició addicional quarta de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

Article 19. *Convivència amb una altra persona, família o grup educatiu.*

1. Per executar la mesura, l'entitat pública ha de seleccionar la persona, la família o el grup educatiu que consideri més idoni, entre els que s'hagin ofert i acceptin voluntàriament la convivència. En el procés de selecció s'ha d'escoltar necessàriament el menor i, quan s'escaigui, els seus representants legals.

2. La persona o les persones que integrin la família o el grup educatiu, que acceptin conviure amb el menor, han d'estar en ple exercici dels seus drets civils, no estar incurses en cap de les causes d'inhabilitat establertes per als tutors en el Codi civil i tenir unes condicions personals, familiars i econòmiques adequades, a criteri de l'entitat pública, per orientar el menor en el seu procés de socialització.

3. Una vegada fetes les entrevistes pertinents, el professional designat ha d'elaborar el programa individualitzat d'execució de la mesura en el qual ha de constar l'acceptació expressa de la convivència per la persona, la família o el grup educatiu seleccionat, la predisposició mostrada pel menor per a la convivència i, si s'escau, l'opinió dels representants legals.

4. La inexistència de persona, família o grup educatiu idoni que accepti la convivència s'ha de posar en coneixement immediat del jutge de menors. Igualment, s'ha de comunicar el desistiment de la persona, família o grup educatiu de l'acceptació de la convivència, una vegada iniciada l'execució de la mesura.

5. La persona, la família o el grup educatiu que assumeixi la convivència adquireix les obligacions civils pròpies de la guarda i ha de col·laborar amb el professional designat en el seguiment de la mesura.

6. Durant l'execució de la mesura el menor conserva el dret de relacionar-se amb la seva família, llevat que hi hagi una prohibició judicial expressa.

Article 20. *Prestacions en benefici de la comunitat.*

1. L'entitat pública és la responsable de proporcionar les activitats d'interès social o en benefici de persones en situació de precarietat, per a l'execució de la mesura, sense perjudici dels convenis o acords de col·laboració que a l'efecte hagi subscrit amb altres entitats públiques, o privades sense ànim de lucre.

2. Les activitats a les quals fa referència l'apartat anterior han de complir les condicions següents:

- a) Han de tenir un interès social o s'han de fer en benefici de persones en situació de precarietat.
- b) Han d'estar relacionades, preferentment, amb la naturalesa del bé jurídic lesionat pels fets comesos pel menor.
- c) No poden atemptar contra la dignitat del menor.
- d) No han d'estar supeditades a la consecució d'interessos econòmics.

3. Les prestacions del menor no han de ser retribuïdes, però pot ser indemnitzat per l'entitat a benefici de la qual es faci la prestació per les despeses de transport i, si s'escau, de manutenció, llevat que aquests serveis els presti l'esmentada entitat o siguin assumits per l'entitat pública.

4. Durant la prestació de l'activitat, el menor que tingui l'edat legal requerida ha de gaudir de la mateixa protecció prevista en matèria de Seguretat Social per als sotmesos a la pena de treball en benefici de la comunitat per la legislació penitenciària i ha d'estar protegit per la normativa laboral en matèria de prevenció de riscos laborals. Al menor que no tingui l'edat esmentada, l'entitat pública li ha de garantir una cobertura suficient pels accidents que pugui patir durant el desenvolupament de la prestació i una protecció que en cap cas ha de ser inferior a la regulada per la normativa laboral en matèria de prevenció de riscos laborals.

5. Cada jornada de prestacions no pot excedir les quatre hores diàries si el menor no té els 16 anys, ni les vuit hores si és més gran d'aquesta edat.

6. La determinació de la durada de les jornades, el termini de temps en el qual s'han de complir i l'execució d'aquesta mesura està regida pel principi de flexibilitat a

fi de fer-la compatible, en la mesura que sigui possible, amb les activitats diàries del menor. En cap cas la realització de les prestacions no pot suposar la impossibilitat de l'assistència al centre docent si el menor està en el període de l'ensenyament bàsic obligatori.

7. El professional designat s'ha d'entrevistar amb el menor per conèixer les seves característiques personals, les seves capacitats, les seves obligacions escolars o laborals i el seu entorn social, personal i familiar, amb la finalitat de determinar l'activitat més adequada. En aquesta entrevista li ha d'oferir les diferents places existents amb indicació expressa del seu contingut i els horaris possibles de realització.

8. El programa individualitzat d'execució de la mesura elaborat pel professional ha de contenir les activitats que s'han de fer, la seva comesa, el beneficiari, el lloc de realització, la persona responsable de l'activitat, el nombre d'hores de cada jornada, l'horari i el consentiment exprés del menor a fer les esmentades activitats en les condicions establertes.

9. Si el menor no accepta les activitats proposades o les seves condicions de realització i no hi ha altres activitats disponibles adequades a les seves aptituds personals o no es poden variar les condicions, el professional designat ho ha de posar en coneixement immediat del jutge de menors als efectes oportuns.

Article 21. *Realització de tasques socioeducatives.*

1. El professional designat, després d'entrevistar-se amb el menor per conèixer les seves característiques personals, la seva situació i les seves necessitats, ha d'elaborar el programa individualitzat d'execució de la mesura en el qual ha d'exposar les tasques específiques de caràcter formatiu, cultural i educatiu que ha de fer el menor, encaminades a facilitar-li el desenvolupament de la seva competència social, el lloc on s'han de fer i l'horari de realització, que ha de ser compatible amb el de l'activitat escolar si el menor està en el període de l'ensenyament bàsic obligatori, i, en la mesura que sigui possible, amb la seva activitat laboral.

2. El que disposa l'apartat anterior és aplicable per a l'execució de l'activitat socioeducativa que preveu l'article 40.2.c) de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

Article 22. *Mesures cautelars.*

Quan al menor se li imposin les mesures cautelars de llibertat vigilada o convivència amb una altra persona, família o grup educatiu, que preveu l'article 28 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, són aplicables les regles que descriuen els articles 18 i 19, respectivament, d'aquest Reglament, per a la seva execució, respectant, no obstant això, el principi de presumpció d'innocència.

SECCIÓ 3a REGLES ESPECÍFIQUES PER A L'EXECUCIÓ DE LES MESURES PRIVATIVES DE LLIBERTAT

Article 23. *Règims d'internament.*

Els menors han de complir la mesura d'internament en el règim acordat en resolució motivada pel jutge de menors, d'acord amb el que estableixen els paràgrafs a), b) i c) de l'article 7.1 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

Article 24. *Internament en règim tancat.*

Els menors sotmesos a aquesta mesura han de residir al centre i hi han de dur a terme les activitats formatives, educatives, laborals i d'oci, planificades en el programa individualitzat d'execució de la mesura.

Article 25. *Internament en règim semiobert.*

1. Els menors en règim semiobert han de residir al centre, però fora d'aquest han de fer alguna o algunes de les activitats formatives, educatives, laborals i d'oci, establertes en el programa individualitzat d'execució de la mesura. Aquest programa pot establir un règim flexible que deixi a l'entitat pública un marge de decisió per a la seva aplicació concreta.

2. L'activitat o les activitats que es facin a l'exterior s'han d'ajustar als horaris i les condicions establertes en el programa individualitzat d'execució de la mesura, sense perjudici que, en funció de l'evolució personal del menor, l'entitat pública pugui augmentar o disminuir les activitats a l'exterior o els horaris, sempre dins el marge establert en el programa mateix.

Article 26. *Internament en règim obert.*

1. Els menors subjectes a aquesta mesura han de dur a terme en els serveis normalitzats de l'entorn totes les activitats de caràcter escolar, formatiu i laboral establertes en el programa individualitzat d'execució de la mesura, i han de residir al centre com a domicili habitual.

2. Les activitats a l'exterior s'han de dur a terme conforme als horaris i les condicions de realització que estableix el programa individualitzat d'execució de la mesura.

3. En general, el temps mínim de permanència al centre és de vuit hores, i el menor ha de pernoctar-hi. No obstant això, quan el menor faci a l'exterior una activitat formativa o laboral les característiques de la qual ho requereixin, l'entitat pública pot proposar al jutjat de menors la possibilitat de no pernoctar al centre durant un període determinat de temps i acudir-hi només amb la periodicitat concreta establerta, per realitzar activitats determinades del programa individualitzat d'execució de la mesura, entrevistes i controls presencials.

4. Quan l'entitat pública entengui que les característiques personals del menor i l'evolució de la mesura d'internament en règim obert ho aconsellen, pot proposar al jutjat de menors que aquella continuï en habitatges o institucions de caràcter familiar ubicades fora del recinte del centre, sota el control de l'esmentada entitat.

Article 27. *Internament terapèutic.*

1. Els menors sotmesos a aquesta mesura han de residir al centre designat per rebre l'atenció educativa especialitzada o el tractament específic de l'anomalia o alteració psíquica, dependència de begudes alcohòliques, drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicòtropes, o alteracions en la percepció que determinin una alteració greu de la consciència de la realitat, que pateixin, d'acord amb el programa d'execució de la mesura elaborat per l'entitat pública.

2. Els especialistes o facultatius corresponents han d'elaborar un programa de tractament de la problemàtica objecte de l'internament, amb les pautes sociosanitàries recomanades i, si s'escau, els controls per garantir el seguiment, que forma part del programa individualitzat d'execució de la mesura que elabori l'entitat pública.

3. Quan el tractament tingui per objecte la deshabituació del consum de begudes alcohòliques, drogues tòxiques o substàncies psicòtropes i el menor no presti

el seu consentiment per iniciar-lo o per sotmetre's als controls de seguiment establerts o, una vegada iniciat, l'abandoni o rebutgi sotmetre's als controls, l'entitat pública no ha d'iniciar el tractament o l'ha de suspendre i ho ha de posar en coneixement del jutge de menors als efectes oportuns.

4. Quan l'entitat pública, en consideració al diagnòstic realitzat pels facultatius corresponents o a l'evolució en la mesura, consideri que el més adequat és l'internament en un centre sociosanitari, ho ha de sol·licitar al jutge de menors.

Article 28. *Permanència de cap de setmana.*

1. Una vegada rebut a l'entitat pública el testimoni de la resolució ferma amb el nombre de caps de setmana imposats i les hores de permanència de cada cap de setmana, el professional designat s'ha d'entrevistar amb el menor a l'efecte d'elaborar el programa individualitzat d'execució de la mesura, en el qual han de constar les dates establertes per al compliment de les permanències, els dies concrets de cada cap de setmana en els quals s'ha d'executar la mesura i la distribució de les hores entre els dies de permanència, així com el lloc on s'ha de complir la mesura.

2. El professional designat també ha de proposar les tasques socioeducatives que ha de fer el menor, de caràcter formatiu, cultural o educatiu, el lloc on s'han de fer i l'horari de realització.

3. Una vegada que el jutge de menors hagi aprovat el programa individualitzat d'execució de la mesura, l'entitat pública l'ha de posar en coneixement del menor amb indicació de la data en què es dona inici al compliment de la mesura, en el domicili o en el centre designat, el lloc on s'ha de presentar per realitzar les tasques socioeducatives assignades i l'horari d'aquestes.

Article 29. *Internament cautelar.*

1. Els menors als quals s'apliqui la mesura d'internament cautelar en aplicació del que disposa l'article 28 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, han d'ingressar al centre designat per l'entitat pública, en règim d'internament que el jutge hagi establert, i els és aplicable, en funció del règim esmentat, el que disposen els articles anteriors d'aquest capítol.

2. No obstant això, per salvaguardar i respectar el principi de presumpció d'innocència, el programa individualitzat d'execució de la mesura s'ha de substituir per un model individualitzat d'intervenció que ha de contenir una planificació d'activitats adequades a les seves característiques i circumstàncies personals, compatible amb el règim d'internament i la seva situació processal. Aquest model individualitzat d'intervenció s'ha de sotmetre a l'aprovació del jutge de menors, de conformitat amb el que preveu l'article 44 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

Article 30. *Normativa de funcionament intern.*

1. Tots els centres es regeixen per una normativa de funcionament intern, el compliment de la qual té com a finalitat la consecució d'una convivència ordenada, que permeti l'execució dels diferents programes d'intervenció educativa i les funcions de custòdia dels menors interns, i assegurar la igualtat de tracte a tots els menors, prestant una atenció especial als que presentin alguna discapacitat.

2. Són normes de convivència comunes a tots els centres les següents:

a) El menor internat ocupa, com a norma general, una habitació individual. No obstant això, si no hi ha raons de tractament, mèdiques o d'ordre i seguretat que ho desaconsellin, es poden compartir els dormitoris, sempre que aquests tinguin les condicions suficients i adequades per preservar la intimitat. En tot cas, cada menor ha de disposar d'un lloc adequat per guardar les seves pertinences.

b) El menor internat té dret a vestir la seva pròpia roba, sempre que sigui adequada a la disciplina i l'ordre intern del centre, o optar per la que li faciliti el centre, que ha de ser correcta, adaptada a les condicions climatològiques i desproveïda de qualsevol element que pugui afectar la seva dignitat o que denoti, en les seves sortides a l'exterior, la seva condició d'intern. Per raons mèdiques o higièniques es pot ordenar la inutilització de les robes i efectes contaminants propietat dels menors interns.

c) El menor pot conservar en el seu poder els diners i els objectes de valor de la seva propietat si la direcció del centre o l'òrgan que l'entitat pública hagi establert en la seva normativa ho autoritza en cada cas de forma expressa. Els que no siguin autoritzats han de ser retirats i conservats en un lloc segur pel centre, amb el resguard previ corresponent, i tornats al menor en el moment de la seva sortida del centre. També poden ser lliurats als representants legals del menor.

d) En cada centre hi ha d'haver una llista d'objectes i substàncies la tinença dels quals al centre es considera prohibida per raons de seguretat, ordre o finalitat del centre. Si als menors interns se'ls troben drogues tòxiques, armes o altres objectes perillosos, s'han de posar a disposició de la fiscalia o del jutjat competent. En tot cas, es consideren objectes o substàncies prohibits:

- 1.ª Les begudes alcohòliques.
- 2.ª Les drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicòtropes.
- 3.ª Qualsevol altre producte o substància tòxica.
- 4.ª Diners de curs legal en una quantia que superi el que estableix la norma de règim interior del centre.
- 5.ª Qualsevol material o estri que pugui ser perillós per a la vida o la integritat física o la seguretat del centre.
- 6.ª Els previstos per la normativa de funcionament intern dels centres.

e) En tots els centres hi ha d'haver un horari pel qual es regulen les diferents activitats i el temps lliure. Aquest horari ha de garantir un mínim de vuit hores diàries de descans nocturn i, sempre que sigui possible, dues hores a l'aire lliure.

f) Tots els menors han d'observar les normes higièniques, sanitàries i sobre vestuari i neteja personal que s'estableixin en la normativa de funcionament intern del centre. També estan obligats a realitzar les prestacions no retribuïdes que s'estableixin en l'esmentada normativa per mantenir el bon ordre i la neteja del centre, que en cap cas tenen la condició d'activitat laboral.

g) Els incompliments de deures poden ser objecte de correcció educativa sempre que no tinguin com a fonament la seguretat i el bon ordre del centre. En aquest cas, si la conducta també és constitutiva d'una infracció disciplinària pel fet d'atemptar contra la seguretat i el bon ordre del centre, pot ser objecte de la corresponent sanció, que en cap cas es pot estendre al fonament o motiu de la correcció educativa.

Article 31. *Ingrés al centre.*

1. L'ingrés d'un menor en un centre només es pot realitzar en compliment d'un manament d'internament cautelar o d'una sentència ferma adoptada per l'autoritat judicial competent.

2. També hi pot ingressar per presentació voluntària el menor sobre el qual s'hagi dictat un manament d'internament cautelar o una sentència ferma d'internament pendent d'executar, el menor evadit d'un centre i el que no hi ha tornat després d'una sortida autoritzada.

En aquests casos, el director del centre ha de demanar del jutge de menors, dins les 24 hores següents a l'ingrés, el corresponent manament, així com, si s'escau, la testimoniància de sentència i liquidació de condemna. Quan es tracti d'internats evadits que decideixin voluntàriament reingressar en un centre diferent de l'originari, del centre del qual s'hagin evadit s'han de sol·licitar les dades necessàries del seu expedient personal, sense perjudici del que es determini en relació amb el seu trasllat.

Article 32. *Tràmits posteriors a l'ingrés.*

1. Una vegada ingressat el menor al centre, s'ha de procurar que el procediment d'ingrés es porti a terme amb la màxima intimitat possible i que durant el període d'adaptació disposi del suport tècnic necessari per reduir els efectes negatius que la situació d'internament pugui representar per a ell.

2. En tots els centres s'ha de portar un registre autoritzat per l'entitat pública en el qual han de constar les dades d'identitat dels menors internats, la data i l'hora dels ingressos, trasllats i posades en llibertat, els seus motius, les autoritats judicials que els acordin i les dades del lletrat del menor.

3. L'ingrés del menor s'ha de comunicar al jutjat de menors que l'hagi ordenat, al ministeri fiscal i als representants legals del menor o, si no n'hi ha, a la persona que el menor designi. Quan es tracti d'un menor d'edat estranger, l'ingrés s'ha de posar en coneixement de les autoritats consulars del seu país quan el menor tingui la seva residència habitual fora d'Espanya o quan així ho sol·licitin el menor mateix o els seus representants legals.

4. En el moment de l'ingrés, el menor, la seva roba i els béns personals poden ser objecte d'escorcoll, de conformitat amb el que estableix l'article 54.5, i s'han de retirar els béns i objectes no autoritzats i els prohibits. També s'han d'adoptar les mesures d'higiene personal necessàries i s'han de lliurar al menor les peces de vestir que necessiti.

5. Tots els menors internats han de ser examinats per un metge en el termini més breu possible i sempre abans de 24 hores. Del resultat, se n'ha de deixar constància en la història clínica individual que ha de ser oberta en aquell moment. A aquestes dades només hi té accés el personal que autoritzi expressament l'entitat pública, el ministeri fiscal o el jutge de menors.

6. Els menors han de rebre, en el moment del seu ingrés al centre, informació escrita sobre els seus drets i obligacions, el règim d'internament en què es troben, les qüestions d'organització general, les normes de funcionament del centre, les normes disciplinàries i els mitjans per formular peticions, queixes o recursos. La informació se'ls ha de facilitar en un idioma que entenguin. Als que tinguin qualsevol gènere de dificultat per comprendre el contingut d'aquesta informació, se'ls ha d'explicar per un altre mitjà adequat.

Article 33. *Grups de separació interior.*

1. Els centres han d'estar dividits en mòduls adequats a l'edat, maduresa, necessitats i habilitats socials dels menors internats i s'han de regir per una normativa de funcionament intern el compliment de la qual té com a finalitat la consecució d'una convivència ordenada, que permeti l'execució dels diferents programes d'intervenció

educativa i les funcions de custòdia dels menors internats.

2. Els menors que per qualsevol circumstància personal requereixin una protecció especial han d'estar separats d'aquells que els puguin posar en situació de risc o de perill mitjançant el seu trasllat o bé en un altre mòdul del mateix centre, o bé en un altre centre, amb l'autorització prèvia del jutge de menors en aquest últim cas.

Article 34. *Internament de mares amb fills menors.*

1. Les menors internades poden tenir en la seva companyia, dins del centre, els seus fills menors de tres anys, sempre que:

- En el moment de l'ingrés o una vegada ingressada, la mare ho sol·liciti expressament a l'entitat pública o a la direcció del centre.
- S'acrediti fefaentment la filiació.
- A criteri de l'entitat pública, aquesta situació no comporti risc per als fills.
- Ho autoritzi el jutge de menors.

2. Els possibles conflictes que sorgeixin entre els drets del fill i els de la mare originats per l'internament al centre els ha de resoldre el jutge de menors, amb independència del que l'autoritat competent acordi respecte al fill.

3. Admès el nen al centre d'internament, ha de ser reconegut pel metge del centre i, llevat que aquest disposi una altra cosa, ha de passar a ocupar amb la seva mare l'habitació que se li assigni, que en tot cas ha de ser individual i condicionada a les necessitats del nen.

Article 35. *Trasllats.*

1. El menor internat pot ser traslladat a un centre d'una comunitat autònoma diferent de la del jutjat de menors que hagi dictat la resolució d'internament, amb l'autorització prèvia d'aquest, en els casos següents:

- Quan quedi acreditat que el domicili del menor o el dels seus representants legals es troba a la comunitat autònoma esmentada.
- Quan l'entitat pública competent proposi l'internament en un centre d'una altra comunitat autònoma diferent, amb la qual hagi establert el corresponent acord de col·laboració, fonamentat en l'interès del menor d'allunyar-lo del seu entorn familiar i social, durant el temps que subsisteixi l'interès esmentat.
- Quan l'entitat pública competent, per raons temporals de plena ocupació dels seus centres o per altres causes, no tingui plaça disponible adequada al règim o al tipus d'internament imposat i disposi de plaça en una altra comunitat autònoma amb la qual hagi establert el corresponent acord de col·laboració, mentre es mantingui la situació esmentada.

2. No es pot traslladar el menor fora del centre si no es rep una ordre o autorització del jutge de menors a disposició del qual es trobi, conforme al que preveu l'article 46.3 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

3. El trasllat del menor a una institució o centre hospitalari per raons d'urgència no requereix l'autorització prèvia del jutjat de menors competent, sense perjudici de la seva comunicació immediata al jutge.

4. Les sortides dels menors internats per a la pràctica de diligències processals s'han de fer amb l'ordre prèvia de l'òrgan judicial corresponent. Aquestes sortides les ha de comunicar l'entitat pública al jutjat de menors competent, si no és aquest qui les ha ordenat.

5. De conformitat amb el que preveu la disposició adicional única, el director del centre pot sol·licitar a

l'autoritat competent que les forces i els cossos de seguretat portin a terme els desplaçaments, les conduccions i els trasllats del menor quan hi hagi un risc fundat per a la vida o la integritat física de les persones o per als béns.

En tot cas, els desplaçaments, les conduccions i els trasllats s'han de fer respectant la dignitat, la seguretat i la intimitat dels menors.

Article 36. *Adopció i compliment de la decisió sobre la llibertat del menor.*

1. La llibertat dels menors internats només pot ser acordada per resolució de l'autoritat judicial competent remesa a l'entitat pública o per compliment de la data aprovada pel jutge en la liquidació de la mesura.

2. L'entitat pública ha d'executar immediatament el manament de llibertat, excepte quan fetes les comprovacions pertinents el menor hagi de seguir internat perquè està subjecte a altres responsabilitats.

3. L'execució del manament de llibertat s'ha de posar en coneixement del jutge de menors competent. Quan el manament de llibertat es refereixi a un menor d'edat, el centre ho ha de comunicar immediatament als seus representants legals perquè es facin càrrec d'ell i, si no es localitzen, s'ha de posar a disposició de l'entitat pública de protecció de menors als efectes oportuns.

Article 37. *Assistència escolar i formativa.*

1. L'entitat pública i l'organisme que en el territori respectiu tingui atribuïda la competència en la matèria han d'adoptar les mesures oportunes per garantir el dret dels menors internats a rebre l'ensenyament bàsic obligatori que legalment els correspongui, sigui quina sigui la seva situació al centre. També han de facilitar als menors l'accés als altres estudis que componen els diferents nivells del sistema educatiu i altres ensenyaments no reglats que contribueixin al seu desenvolupament personal i siguin adequats a les seves circumstàncies.

2. A l'efecte del que disposa l'apartat anterior, quan el menor no pugui assistir als centres docents de la zona a causa del règim o tipus d'internament imposat, l'entitat pública i l'organisme competent en la matèria han d'arbitrar els mitjans necessaris perquè pugui rebre l'ensenyament corresponent al centre d'internament.

3. L'organisme que en el territori de residència del menor tingui atribuïdes les competències en matèria d'educació ha de garantir la incorporació immediata del menor que hagi estat posat en llibertat i que es trobi en el període de l'ensenyament bàsic obligatori al centre docent que li correspongui. Amb aquesta finalitat, l'entitat pública ha de comunicar aquesta circumstància i la documentació escolar corresponent a l'organisme esmentat.

4. Els certificats i diplomes d'estudi, expedient acadèmic i llibres d'escolaritat no han d'indicar, en cap cas, que s'han tramitat o aconseguit en un centre per a menors infractors.

Article 38. *Assistència sanitària.*

1. L'entitat pública i l'organisme que en el respecte territori tinguin atribuïda la competència en la matèria han d'adoptar les mesures oportunes per garantir el dret dels menors internats a l'assistència sanitària gratuïta reconeguda per la llei.

2. L'entitat pública ha d'adoptar les mesures oportunes perquè es dispensi als menors internats l'assistència sanitària en els termes i amb les garanties que preveu la legislació aplicable, inclosa la realització de proves analítiques per detectar malalties infectocontagioses que puguin suposar un perill per a la salut o la vida del menor mateix o de terceres persones.

3. S'ha de donar coneixement al jutge de menors competent i, si s'escau, al representant legal del menor de les intervencions mèdiques que se li efectuïn.

4. Quan a criteri facultatiu calgui ingressar el menor en un centre hospitalari i no es compti amb l'autorització del menor, o del seu representant legal, l'entitat pública ha de sol·licitar al jutge de menors competent l'autorització de l'ingrés, llevat de cas d'urgència, en què la comunicació al jutge s'ha de fer posteriorment de forma immediata.

5. L'entitat pública ha de permetre que es faciliti al menor informació sobre el seu estat de salut de forma adequada al seu grau de comprensió. Aquesta informació també s'ha de posar en coneixement del seu representant legal.

6. De conformitat amb el que preveu la disposició addicional única, el director del centre en el qual estigui internat el menor pot sol·licitar a l'autoritat competent que la vigilància i custòdia del menor, durant la seva permanència al centre sanitari, la portin a terme les forces i els cossos de seguretat quan hi hagi risc fundat per a la vida o la integritat física de les persones o per a les instal·lacions sanitàries.

Article 39. *Assistència religiosa.*

1. Tots els menors internats tenen dret a adreçar-se a una confessió religiosa registrada, de conformitat amb el que preveu la legislació vigent.

2. Cap menor internat pot ser obligat a assistir o participar en els actes d'una confessió religiosa.

3. L'entitat pública ha de facilitar que els menors puguin respectar l'alimentació, els ritus i les festes de la seva pròpia confessió, sempre que sigui compatible amb els drets fonamentals dels altres interns i no afecti la seguretat del centre i el desenvolupament de la vida al centre.

Article 40. *Comunicacions i visites de familiars i d'altres persones.*

1. Els menors internats tenen dret a comunicar-se lliurement de forma oral i escrita, en la seva pròpia llengua, amb els seus pares, representants legals, familiars o altres persones, i a rebre les seves visites, dins l'horari establert pel centre. Com a mínim, s'han d'autoritzar dues visites per setmana, que poden ser acumulades en una sola.

2. A més de les comunicacions i visites ordinàries que estableix l'apartat anterior, el director del centre o l'òrgan que l'entitat pública hagi establert en la seva normativa pot concedir-ne d'altres de caràcter extraordinari o fora de l'horari establert, per motius justificats o com a incentiu a la conducta i bona evolució del menor.

3. Els familiars han d'acreditar el parentiu amb els menors internats en el moment de la visita, i els visitants que no siguin familiars han d'obtenir l'autorització prèvia del director del centre per poder-se comunicar amb el menor o visitar-lo. Quan el comunicant o visitant sigui menor d'edat no emancipat, ha de disposar de l'autorització del seu representant legal.

4. L'horari de visites ha de ser suficient per permetre una comunicació de 40 minuts de durada com a mínim. No poden visitar el menor més de quatre persones simultàniament, llevat que les normes de funcionament intern del centre o el director d'aquest, per motius justificats, autoritzin la presència de més persones.

Almenys una vegada al mes, pot tenir lloc una visita de convivència familiar per un temps no inferior a tres hores.

5. Els visitants i comunicants no poden ser portadors, durant la visita o la comunicació, de bosses o paquets ni d'objectes o substàncies prohibides per les normes del

centre. Els visitants han de passar els controls d'identitat i seguretat establerts pel centre, inclòs l'escorcoll superficial de la seva persona, que s'ha de dur a terme segons el que estableix l'article 54.5.c). En cas de negativa del visitant a sotmetre's a aquests controls, el director del centre pot denegar la comunicació o la visita, i ho ha de posar en coneixement del jutge de menors competent.

6. El director del centre ha d'ordenar la suspensió temporal o terminació de qualsevol visita quan en el seu desenvolupament es produeixin amenaces, coaccions, agressions verbals o físiques, s'adverteixi un comportament incorrecte, hi hagi raons fundades per creure que l'intern o els visitants puguin estar preparant alguna actuació delictiva o que atempti contra la convivència o la seguretat del centre, o entengui que els visitants poden perjudicar el menor perquè afectin negativament el desenvolupament integral de la seva personalitat.

7. Quan es consideri que les comunicacions previstes en aquest article perjudiquen o poden perjudicar el menor perquè afecten negativament el seu dret fonamental a l'educació i el desenvolupament integral de la seva personalitat, el director del centre ho ha de posar en coneixement del jutge de menors competent, sense perjudici de suspendre cautelarament aquest dret a la comunicació fins que aquest emeti resolució, oïts el ministeri fiscal i l'equip tècnic. El director també pot suspendre cautelarament el dret de comunicació quan, per consideració a la seguretat i bona convivència al centre, s'aprecii raonadament la concurrència d'un perill greu i cert per a aquestes.

En els dos casos, la suspensió cautelar acordada pel director ha de ser comunicada de manera immediata al jutge de menors.

8. Els menors que durant un termini superior a un mes no gaudeixin de cap sortida de cap de setmana o de permisos ordinaris de sortida tenen dret, amb la sol·licitud prèvia al centre, a comunicacions íntimes amb el seu cònjuge o amb una persona lligada per una relació d'afectivitat anàloga, sempre que l'esmentada relació quedi acreditada. Com a mínim s'ha d'autoritzar una comunicació al mes, d'una durada mínima d'una hora. Aquestes comunicacions s'han de dur a terme en dependències adequades del centre i respectant al màxim la intimitat dels comunicants.

9. En tots els centres s'ha de portar un llibre de visites en el qual quedin registrats la data de la visita, el nom de l'intern, el nom del visitant, la seva adreça i el document nacional d'identitat, així com el parentiu o la relació que té amb l'intern.

Article 41. *Comunicacions amb el jutge, el ministeri fiscal, l'advocat i amb altres professionals i autoritats.*

1. Els menors internats tenen dret a comunicar-se reservadament, en un local apropiat, amb els seus advocats i procuradors, amb el jutge de menors competent, amb el ministeri fiscal i amb els serveis d'inspecció de centres d'internament.

2. També tenen dret a comunicar-se reservadament amb altres professionals acreditats i ministres de la seva religió per a la realització de les funcions pròpies de la seva professió o ministeri.

El menor ha de sol·licitar la presència d'aquests professionals o ministres al director del centre o a l'òrgan que l'entitat pública hagi establert en la seva normativa, dins els horaris que estableixi l'entitat pública o acordi el director en cada cas, amb l'acreditació prèvia de la seva identitat i condició professional i autorització del director del centre.

3. Els menors estrangers es poden comunicar, en locals apropiats i dins els horaris establerts, amb els representants diplomàtics o consulars del seu país o amb les persones que les respectives ambaixades o consolats

indiquin, amb l'acreditació i l'autorització prèvies del director del centre o de l'òrgan que l'entitat pública hagi establert en la seva normativa.

4. El menor pot realitzar la sol·licitud de comunicació amb les persones relacionades en els apartats anteriors directament per escrit. També pot manifestar al director del centre, verbalment o per escrit, la sol·licitud de comunicació, el qual n'ha de donar trasllat de forma immediata al seu destinatari i, en tot cas, dins les 24 hores següents.

5. El lloc, el dia i l'hora per a la comunicació telefònica o personal del menor amb el jutge de menors o amb el ministeri fiscal són els que aquests determinin. La comunicació telefònica o personal amb l'advocat o amb les persones responsables de la inspecció de centres s'ha de dur a terme al centre en la data que aquests requereixin.

6. En el moment de la visita, l'advocat o el procurador han de presentar al director del centre o a l'òrgan que l'entitat pública hagi establert en la seva normativa el carnet professional que els acrediti com a tals, a més de la designació o el document en què constin com a defensor o representant del menor en les causes que se segueixin contra ell o per les quals està internat. Les comunicacions del menor amb el seu advocat o procurador no poden ser suspeses, en cap cas, per decisió administrativa. Només poden ser suspeses amb l'ordre expressa prèvia de l'autoritat judicial.

7. Les comunicacions dels menors amb el defensor del poble, els seus adjunts o delegats, o amb institucions anàlogues de les comunitats autònomes, autoritats judicials i membres del ministeri fiscal, s'han de dur a terme en locals adequats i en l'horari que aquests considerin oportú.

8. Les comunicacions que preveu aquest article no poden ser suspeses ni ser objecte d'intervenció, restricció o limitació administrativa de cap tipus.

9. Totes les autoritats i els funcionaris a què fa esment aquest article s'han d'acreditar convenientment al personal de seguretat del centre.

Article 42. *Comunicacions telefòniques.*

1. Els menors poden efectuar i rebre comunicacions telefòniques dels seus pares, representants legals i familiars, dins l'horari establert al centre. Per rebre i efectuar comunicacions amb altres persones o fora de l'horari establert, es requereix l'autorització prèvia del director.

2. El nombre mínim de trucades que poden efectuar els menors és el de dues per setmana amb dret a una durada mínima de 10 minuts. L'abonament de les trucades és a càrrec del menor internat, d'acord amb les tarifes vigents, llevat que l'entitat pública estableixi el contrari atenent les circumstàncies del menor o l'objecte de la trucada.

Article 43. *Comunicacions escrites.*

1. Els menors poden enviar i rebre correspondència lliurement, sense cap tipus de censura, llevat de prohibició expressa del jutge, acordada en el corresponent expedient conforme als preceptes de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

2. Tota la correspondència que expedeixin i rebin els interns ha de ser registrada amb indicació del nom de l'intern remitent o destinatari i la data corresponent en el llibre que amb aquest objectiu s'ha de dur al centre.

3. La recepció de correspondència adreçada als menors internats s'ha de dur a terme amb la comprovació prèvia de la identitat de qui la diposita. La correspondència d'entrada s'ha de lliurar al seu destinatari, el qual l'ha d'obrir en presència del personal del centre, amb l'única

finalitat de controlar que el seu interior no conté objectes o substàncies prohibits.

4. Els menors han de tancar la correspondència que enviïn en presència del personal designat per la direcció del centre, amb l'única finalitat de comprovar que no conté objectes i substàncies prohibits o que no els pertanyen legítimament.

Article 44. Paquets i encàrrecs.

Els menors poden enviar i rebre paquets sense cap tipus de limitació, llevat de prohibició expressa del jutge. El contingut dels que es pretenguin enviar o el dels rebuts s'ha de revisar en presència seva per comprovar que el que ha enviat pertany legítimament al menor i per evitar, en els rebuts, l'entrada d'objectes o substàncies prohibits o en condicions higièniques deficientes.

La recepció de paquets adreçats als menors internats s'ha de dur a terme amb la comprovació prèvia de la identitat de qui els diposita.

Article 45. Permisos de sortida ordinària.

1. Els menors internats per sentència en règim obert o semiobert poden gaudir de permisos de sortida ordinària, sempre que concorrin els requisits que estableix aquest article.

2. Els permisos ordinària són d'un màxim de 60 dies per any per als internats en règim obert i d'un màxim de 40 dies per any per als internats en règim semiobert, distribuïts proporcionalment en els dos semestres de l'any, i no es computen dins aquests límits els permisos extraordinària, ni les sortides de cap de setmana ni les sortides programades. La durada màxima de cada permís no ha d'excedir mai els 15 dies.

3. No obstant això, quan es tracti de menors que estiguin en el període de l'ensenyament bàsic obligatori, no es poden concedir permisos ordinària de sortida en dies que siguin lectius segons el calendari escolar oficial. La distribució a què fa referència l'apartat anterior s'ha de fer en els dies en què s'interrompi l'activitat escolar.

4. Són requisits imprescindibles per a la concessió de permisos ordinària de sortida els següents:

- a) La petició prèvia del menor.
- b) Que no estigui complint o pendent de complir sancions disciplinària per faltes molt greus o greus imposables de conformitat amb aquest Reglament.
- c) Que participi en les activitats previstes en el seu programa individualitzat d'execució de la mesura.
- d) Que s'hagin previst els permisos en el programa individualitzat d'execució de la mesura o en les seves modificacions posteriors, aprovats pel jutge de menors competent.
- e) Que en el moment de decidir la concessió no es donin les circumstàncies que preveu l'article 52.2.
- f) Que no hi hagi respecte del menor internat un pronòstic desfavorable del centre per l'existència de variables qualitatives que indiquin el probable trencament de la mesura, la comissió de nous fets delictius o una repercussió negativa de la sortida sobre el menor des de la perspectiva de la seva preparació per a la vida en llibertat o del seu programa individualitzat d'execució de la mesura.

La direcció del centre o l'òrgan que l'entitat pública hagi establert en la seva normativa pot suspendre el dret a la concessió dels permisos ordinària de sortida a un menor internat, i n'ha de donar compte al jutge de menors quan concorrin les circumstàncies que preveu l'apartat anterior.

5. La concessió del permís competeix al director del centre o a l'òrgan que l'entitat pública hagi establert en la

seva normativa, i se n'ha de gaudir en les dates, amb la durada i les condicions establertes.

6. De la concessió, o denegació si s'escau, del permís, de les condicions, la durada i les dates de gaudir se n'ha de donar compte al jutge de menors competent. Quan s'acordi denegar o suspendre el permís s'ha de notificar al menor, el qual pot recórrer contra la decisió de conformitat amb el que disposa l'article 52 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

7. Els menors internats per sentència ferma en règim tancat, una vegada complert el primer terç del període d'internament, quan la bona evolució personal durant l'execució de la mesura ho justifiqui i això afavoreixi el procés de reinserció social, i compleixin els requisits que estableix l'apartat 4, poden gaudir de fins a 12 dies de permís l'any, amb una durada màxima de fins a quatre dies, quan el jutge de menors competent ho autoritzi.

Article 46. Sortides de cap de setmana.

1. Poden gaudir de sortides de cap de setmana els menors internats per sentència ferma en règim obert i semiobert, sempre que concorrin els requisits que estableixen aquest article i l'apartat 4 de l'article anterior.

2. Com a norma general, les sortides de cap de setmana són des de les 16.00 hores del divendres fins a les 20.00 hores del diumenge. Si el divendres o el dilluns és festiu, la durada de la sortida de cap de setmana es pot incrementar 24 hores més.

3. Els menors internats en règim obert poden gaudir de sortides tots els caps de setmana, llevat que l'evolució en el tractament aconselli una altra freqüència de sortides i això s'hagi comunicat motivadament al fiscal i al jutge de menors competent. Com a regla general, els internats en règim semiobert poden gaudir d'una sortida al mes fins a complir el primer terç del període d'internament i de dues sortides al mes durant la resta, llevat que l'evolució del menor aconselli una altra cosa.

4. L'autorització per a la sortida competeix al director del centre o a l'òrgan que l'entitat pública hagi establert en la seva normativa.

5. En aquestes sortides es pot establir que personal del centre o altres persones autoritzades per l'entitat pública acompanyin el menor, quan les circumstàncies així ho aconsellin.

6. De l'autorització de les sortides de cap de setmana i de la seva periodicitat, se n'ha de donar compte al jutge de menors competent. Així mateix, se'ls ha de donar compte de l'acord de denegar o suspendre el permís o el dret a la seva concessió.

7. Els menors internats per sentència ferma en règim tancat, una vegada complert el primer terç del període d'internament, quan la bona evolució personal durant l'execució de la mesura ho justifiqui i això afavoreixi el procés de reinserció social, poden gaudir d'una sortida de cap de setmana al mes, sempre que compleixin els requisits d'aquest article i el jutge de menors competent ho autoritzi.

Article 47. Permisos extraordinària.

1. En cas de mort o malaltia greu dels pares, cònjuge, fills, germans o altres persones íntimament vinculades amb els menors, o de naixement d'un fill, així com per importants i comprovats motius d'anàloga naturalesa, s'han de concedir, amb les mesures de seguretat adequades, si s'escau, permisos de sortida extraordinària, llevat que concorrin circumstàncies excepcionals que ho impedeixin.

2. La durada de cada permís extraordinari està determinada per la seva finalitat i no pot excedir els quatre dies.

3. La concessió del permís competeix al director del centre o a l'òrgan que l'entitat pública hagi establert en la seva normativa.

4. De la concessió de permisos extraordinaris, se n'ha de donar compte al jutge de menors competent. Quan es tracti de menors internats en règim tancat, és necessària la seva autorització expressa.

Article 48. *Sortides programades.*

1. Són sortides programades les que, sense ser pròpies del règim d'internament obert o semiobert, ni constituir permisos ni sortides de cap de setmana, organitza el centre per al desenvolupament del programa individualitzat d'execució de la mesura.

2. Poden gaudir de sortides programades els menors internats en règim obert i semiobert quan formin part del programa individualitzat d'execució de la mesura.

3. Les sortides programades s'han de dur a terme preferentment durant els caps de setmana i festius. També es poden programar en dies feiners sempre que siguin compatibles amb els horaris d'activitats del menor.

4. Com a regla general, la seva durada ha de ser inferior a 48 hores, sense perjudici que es pugui autoritzar una altra cosa amb caràcter excepcional.

5. Els requisits de concessió i l'òrgan competent per autoritzar la sortida són els que estableix l'article 45.

6. Els menors internats per sentència ferma en règim tancat, una vegada complert el primer terç del període d'internament, quan la bona evolució personal durant l'execució de la mesura ho justifiqui i això afavoreixi el procés d'integració social, poden gaudir de sortides programades d'acord amb el que estableix aquest article, quan el jutge de menors competent ho autoritzi.

Article 49. *Sortides i permisos de menors sotmesos a mesura cautelar d'internament.*

L'autorització de qualsevol permís o sortida als menors sotmesos a mesura cautelar d'internament se sotmet al mateix règim que el previst quan s'imposi per sentència.

Article 50. *Sortides i permisos de menors en internament terapèutic.*

1. Les sortides, permisos i comunicacions amb l'exterior dels menors sotmesos a internament terapèutic les ha d'autoritzar, en el marc del programa individual de tractament, el jutge de menors en els termes que preveu l'article 44 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

2. Les sortides, els permisos i les comunicacions amb l'exterior poden ser deixats sense efecte pel jutge de menors, de conformitat amb el que preveu l'article 44 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, en qualsevol moment, si el menor incompleix les condicions.

Article 51. *Domicili durant les sortides i els permisos.*

1. Els menors d'edat han d'estar sota la responsabilitat dels seus pares o representants legals o de les persones que aquests autoritzin durant les sortides i els permisos que es facin en la seva companyia, i han de designar un domicili als efectes de comunicacions.

2. Quan el menor estigui sota la tutela de l'entitat pública de protecció de menors, és competència d'aquesta entitat determinar les persones o institucions amb les

quals s'està el menor durant els permisos i les sortides autoritzades, i s'ha de designar igualment un domicili.

3. Si els pares o representants legals del menor no estan localitzables, es neguen a acollir-los durant les sortides i els permisos, o si el menor es nega a estar en la seva companyia o en la de les persones que aquells determinin, el jutge de menors competent pot autoritzar el permís o la sortida amb altres persones o institucions de conformitat amb el que preveu l'article 44 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

4. Els menors que gaudeixin de sortides o permisos han d'indicar un domicili a l'efecte de poder ser localitzats en cas que sigui necessari.

Article 52. *Suspensió i revocació de permisos i sortides.*

1. Quan abans d'iniciar-se el gaudi d'un permís ordinari, d'un permís extraordinari o de les sortides als quals fan referència els articles 45, 46, 47 i 48 es produeixin fets que modifiquin les circumstàncies que van afavorir-ne la concessió, l'entitat pública pot suspendre'ls motivadament. Si el permís o la sortida l'ha autoritzat el jutge de menors, la suspensió té caràcter provisional i s'ha de posar immediatament en coneixement del jutge perquè resolgui el que sigui procedent.

2. El permís o la sortida queda sense efecte des del moment en què el menor es vegu imputat en un nou fet constitutiu d'infracció penal.

Article 53. *Treball.*

1. Els menors interns que tinguin l'edat laboral legalment establerta tenen dret a un treball remunerat, dins les disponibilitats de l'entitat pública, i a les prestacions socials que legalment els corresponguin.

2. A aquests efectes, l'entitat pública ha de dur a terme les actuacions necessàries per facilitar que aquests menors duguin a terme activitats laborals remunerades de caràcter productiu, dins o fora dels centres, en funció del règim o tipus d'internament.

3. La relació laboral dels interns que es desenvolupi fora dels centres i estigui sotmesa a un sistema de contractació ordinària amb empresaris la regula la legislació laboral comuna, sense perjudici de la supervisió que en el desenvolupament d'aquests contractes pugui fer l'entitat pública competent sobre la seva adequació amb el programa d'execució de la mesura.

4. El treball productiu que es duguï a terme en els centres específics per a menors infractors l'ha de dirigir l'entitat pública corresponent, directament o mitjançant persones físiques o jurídiques amb les quals s'estableixin concerts, i els és aplicable la normativa reguladora de la relació laboral especial penitenciària i de la protecció de Seguretat Social establerta en la legislació vigent per a aquest col·lectiu, amb les especialitats següents:

a) Té la consideració d'ocupador l'entitat pública corresponent o la persona física o jurídica amb què tingui establert el concert oportú, sense perjudici de la responsabilitat solidària de l'entitat pública, respecte dels incompliments en matèria salarial i de Seguretat Social.

b) Als treballadors de menys de 18 anys se'ls apliquen les normes següents:

1a No poden fer treballs nocturns, ni les activitats o els llocs de treball prohibits als menors.

2a No poden fer hores extraordinàries.

3a No poden fer més de vuit hores diàries de treball efectiu, incloent-hi, si s'escau, el temps dedicat a la formació i, si treballen per a diversos ocupadors, les hores realitzades per a cadascun d'ells.

4a Sempre que la durada de la jornada diària continuada excedeixi les quatre hores i mitja, s'ha d'establir un període de descans durant l'esmentada jornada no inferior a 30 minuts.

5a La durada del descans setmanal és com a mínim de dos dies ininterromputs.

6a Si s'escau, es poden establir reglamentàriament altres especialitats que es considerin necessàries en relació amb la normativa existent per als penats.

5. En tot cas, el treball que facin els interns té com a finalitat essencial la seva inserció laboral, així com la seva incorporació al mercat de treball. A aquests efectes, la pràctica laboral s'ha de complementar amb cursos de formació professional ocupacional o altres programes que millorin la seva competència i capacitat laboral i afavoreixin la seva futura inserció laboral.

Article 54. *Vigilància i seguretat.*

1. Les funcions de vigilància i seguretat interior dels centres correspon als seus treballadors, d'acord amb les comeses pròpies de cadascun i la distribució de serveis que el director del centre o l'entitat pública hagi acordat al seu interior.

2. Les actuacions encaminades a garantir la seguretat interior dels centres consisteixen en l'observació dels menors interns. També poden suposar, en la forma i amb la periodicitat que estableix aquest article, inspeccions de locals i dependències, així com escorcolls de persones, roba i béns dels menors interns.

3. En les dependències que a criteri del centre ho requereixin, es poden utilitzar mitjans electrònics per a la detecció de presència de metalls o per a l'examen del contingut de paquets o objectes.

4. Les inspeccions de les dependències i locals del centre s'han de fer amb la periodicitat que l'entitat pública o el director del centre estableixi.

5. L'escorcoll de la persona, roba i béns del menor s'ha d'ajustar a les normes següents:

a) La seva utilització s'ha de regir pels principis de necessitat i proporcionalitat i s'han de portar sempre a terme amb el respecte degut a la dignitat i els drets fonamentals de la persona. Davant l'opció d'utilitzar mitjans de la mateixa eficàcia, s'ha de donar preferència als de caràcter electrònic.

b) Els escorcolls de la roba i els béns personals del menor s'han de practicar, normalment, en la seva presència.

c) L'escorcoll de la persona del menor l'ha de dur a terme personal del mateix sexe, en un lloc tancat sense la presència d'altres menors i preservant, en tot el que sigui possible, la intimitat.

d) Només per motius de seguretat concrets i específics, quan hi hagi raons individuals i contrastades que facin pensar que el menor oculta en el seu cos algun objecte perillós o substància susceptible de causar dany a la salut o integritat física de les persones o d'alterar la seguretat o convivència ordenada del centre, i quan no sigui possible la utilització de mitjans electrònics, es pot fer l'escorcoll amb nu integral, amb autorització del director del centre, amb la notificació urgent prèvia al jutge de menors de guàrdia i al fiscal de guàrdia, amb explicació de les raons que aconsellen aquest escorcoll. En tot cas, és aplicable el que disposen els paràgrafs a) i c) anteriors.

Una vegada efectuat si s'escau l'escorcoll personal, s'ha de donar compte de la seva realització i del resultat obtingut al jutge de menors i al ministeri fiscal.

e) Si el resultat de l'escorcoll amb nu integral és infructuós i persisteix la sospita, el director del centre pot

sol·licitar a l'autoritat judicial competent l'autorització per aplicar altres mitjans de control adequats.

6. Dels escorcolls que estableix l'apartat anterior, se n'ha de formular un informe escrit, que ha d'especificar els escorcolls amb nu integral efectuats i els altres aspectes que preveu el paràgraf d). L'informe ha d'anar signat pels professionals del centre que hagin practicat els escorcolls i s'ha d'adreçar al director del centre i al jutge de menors.

7. S'han d'embargar els diners o objectes de valor no autoritzats, així com els objectes no permesos i els que s'entenguin perillosos per a la seguretat o convivència ordenada o d'il·lícita procedència. Quan es tracti de diners o objectes de valor s'ha d'aplicar el que disposa l'article 30.2.d).

8. L'entitat pública pot autoritzar, en els centres on la necessitat de seguretat així ho requereixi, el servei de personal especialitzat, en funcions de vigilància i de suport a les actuacions dels treballadors del centre que preveuen els apartats anteriors d'aquest article. Aquest personal ha de dependre funcionalment del director del centre i no pot portar ni utilitzar dins del centre altres mitjans que els que preveu l'article 55.2.

9. Quan hi hagi risc imminent de greus alteracions de l'ordre amb perill per a la vida o la integritat física de les persones o per a les instal·lacions, l'entitat pública o el director del centre pot sol·licitar la intervenció de les forces i els cossos de seguretat competents en cada territori.

Article 55. *Mitjans de contenció.*

1. Només es poden utilitzar els mitjans de contenció que descriu l'apartat 2 d'aquest article pels motius següents:

a) Per evitar actes de violència o lesions dels menors a si mateixos o a altres persones.
b) Per impedir actes de fuga.
c) Per impedir danys en les instal·lacions del centre.
d) Davant la resistència activa o passiva a les instruccions del personal del centre en l'exercici legítim del seu càrrec.

2. Els mitjans de contenció que es poden fer servir són:

a) La contenció física personal.
b) Les defenses de goma.
c) La subjecció mecànica.
d) Aïllament provisional.

3. L'ús dels mitjans de contenció ha de ser proporcional al fi pretès, mai ha de suposar una sanció encoberta i només s'han d'aplicar quan no hi hagi una altra manera menys costosa per aconseguir la finalitat perseguida i pel temps estrictament necessari.

4. Els mitjans de contenció no es poden aplicar a les menors gestants, a les menors fins a sis mesos després de l'acabament de l'embaràs, a les mares lactants, a les que tinguin fills amb elles ni als menors malalts convalescents de malaltia greu, llevat que de l'actuació d'aquells pugui derivar un imminent perill per a la seva integritat o per a la d'altres persones.

5. Quan s'apliqui la mesura d'aïllament provisional s'ha de complir en una habitació que compleixi mesures que procurin evitar que el menor atempti contra la seva integritat física o la dels altres. El menor ha de ser visitat durant el període d'aïllament provisional pel metge o el personal especialitzat que necessiti.

6. La utilització dels mitjans de contenció l'ha d'autoritzar prèviament el director del centre o qui l'entitat pública hagi establert en la seva normativa, llevat que raons d'urgència no ho permetin; en aquest cas,

s'ha de posar en el seu coneixement immediatament. Així mateix, ha de comunicar immediatament al jutge de menors l'adopció i el cessament d'aquests mitjans de contenció, amb expressió detallada dels fets que hagin donat lloc a la seva utilització i de les circumstàncies que puguin aconsellar-ne el manteniment.

7. Els mitjans materials de contenció s'han de dipositar al lloc o els llocs que el director o qui l'entitat pública hagi establert en la seva normativa consideri idonis.

8. En els casos de greus alteracions de l'ordre amb perill imminent per a la vida, la integritat física de les persones o per a les instal·lacions, l'entitat pública o el director del centre poden sol·licitar l'auxili de les forces i cossos de seguretat que en cada territori tinguin atribuïda la competència, i n'ha de donar compte immediatament al jutjat de menors i al ministeri fiscal.

Article 56. *Informacions.*

1. Tots els menors internats tenen dret a rebre de l'entitat pública, amb la periodicitat adequada i, en tot cas, sempre que ho requereixin, informació personal i actualitzada dels seus drets i deures, que preveuen els articles 56 i 57 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors. Aquesta informació s'ha d'explicar de manera que se'n garanteixi la comprensió, tenint en compte l'edat i les circumstàncies del menor.

2. Els representants legals del menor internat han de ser informats per la direcció del centre o per l'òrgan que l'entitat pública hagi designat sobre la situació i l'evolució del menor, i sobre els drets que com a representants legals els corresponen durant la situació d'internament.

Llevat de prohibició judicial expressa, aquesta informació s'ha de facilitar quan la sol·licitin els representants legals del menor o ho consideri necessari la direcció del centre o l'òrgan que l'entitat pública hagi establert en la seva normativa.

3. En cas de malaltia, accident o qualsevol altra circumstància greu que afecti el menor, l'entitat pública ha d'informar immediatament els seus representants legals. Aquestes persones també han de ser informades dels ingressos al centre, dels trasllats entre centres i dels ingressos en institucions hospitalàries, llevat que hi hagi una prohibició expressa del jutge de menors competent.

4. El menor ha de ser informat sense dilació de la defunció, accident o malaltia greu d'un parent pròxim o d'una altra persona íntimament vinculada a ell, i de qualsevol altra notícia important comunicada per la família.

Article 57. *Peticions, queixes i tramitació de recursos.*

1. Tots els menors internats i, si s'escau, els seus representants legals poden formular, verbalment o per escrit, en sobre obert o tancat, peticions i queixes a l'entitat pública o al director del centre, sobre qüestions referents a la seva situació d'internament, que han de ser ateses quan corresponguin a l'àmbit propi de les seves competències. En cas contrari, el director del centre o l'entitat pública han de fer arribar les presentades, en el termini més breu possible, a l'autoritat o l'organisme competent.

2. El menor pot adreçar la petició o queixa per escrit, en sobre obert o tancat, a les autoritats judicials, al ministeri fiscal i al defensor del poble o institució anàloga de la seva comunitat autònoma. Les que es lliurin directament al director del centre o a l'entitat pública s'han de fer arribar als seus destinataris en el termini més breu possible.

3. Les peticions i queixes que presentin els menors mitjançant el centre o l'entitat pública han de ser registrades. La tramitació que se li hagi donat i, si s'escau, la resolució adoptada s'han de comunicar al menor, amb indicació dels recursos que siguin procedents.

4. Els recursos que de conformitat amb el que disposa l'article 52.1 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, interposi el menor contra qualsevol resolució dictada per a l'execució de les mesures, que siguin presentats pel menor o pel seu lletrat de forma escrita al director del centre, s'han de posar en coneixement del jutge de menors competent dins el dia hàbil següent. Si el menor manifesta al director del centre, de forma verbal, la seva intenció de recórrer contra la resolució dictada, el director ha de donar trasllat d'aquesta manifestació al jutge de menors, dins el termini indicat anteriorment, i, si s'escau, ha de donar compliment a les mesures que adopti el jutge per oir l'al·legació del menor.

Article 58. *Inspecció de centres.*

1. Sense perjudici de les funcions d'inspecció que corresponguin als jutges de menors, al ministeri fiscal i al defensor del poble o institució anàloga de la comunitat autònoma, l'entitat pública, amb els mitjans personals i materials i els procediments que articuli per a aquesta finalitat, ha d'exercir les funcions d'inspecció per garantir que l'actuació dels centres propis i col·laboradors i la dels seus professionals es porta a terme amb respecte als drets i les garanties dels menors internats.

2. Els menors poden sol·licitar la comunicació amb l'òrgan d'inspecció corresponent, de conformitat amb el que estableix l'article 41, sense perjudici de les comunicacions que l'esmentat òrgan mantingui amb el menor en l'exercici de les seves funcions.

3. Els fets descoberts en l'exercici de les seves funcions per l'òrgan d'inspecció, que suposin una vulneració dels drets dels menors, s'han de posar en coneixement de l'entitat pública, del jutge de menors competent i del ministeri fiscal.

CAPÍTOL IV

Del règim disciplinari dels centres

Article 59. *Fonament i àmbit d'aplicació.*

1. El règim disciplinari dels centres té com a finalitat contribuir a la seguretat i convivència ordenada en aquests i estimular el sentit de la responsabilitat i la capacitat d'autocontrol dels menors internats.

2. El règim disciplinari s'ha d'aplicar a tots els menors que compleixin mesures d'internament en règim tancat, obert o semiobert, i terapèutics, sense perjudici del que disposa l'apartat següent, ja sigui en centres propis o col·laboradors, tant dins del centre com durant els trasllats, conduccions o sortides autoritzades que aquells facin.

3. El règim disciplinari que preveu aquest capítol no és aplicable als menors als quals s'hagi imposat una mesura d'internament terapèutic com a conseqüència d'una anomalia o alteració psíquica o d'una alteració en la percepció que els impedeixi comprendre la il·licitud dels fets o actuar conforme a aquella comprensió, mentre es mantinguin en aquell estat.

Article 60. *Principis de la potestat disciplinària.*

1. L'exercici de la potestat disciplinària en els centres propis i col·laboradors, regulada en aquest Reglament, correspon a qui la tingui expressament atribuïda per l'entitat pública. En defecte d'aquesta atribució, l'exercici de la potestat disciplinària correspon al director del centre.

2. No es poden atribuir al mateix òrgan les fases d'instrucció i resolució del procediment.

3. La potestat disciplinària s'ha d'exercir sempre respectant la dignitat del menor. Cap sanció pot implicar, de manera directa o indirecta, càstigs corporals, ni privació dels drets d'alimentació, ensenyament obligatori i comunicacions i visites que preveuen la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, i aquest Reglament.

4. Les sancions imposades poden ser reduïdes, deixades sense efecte en la seva totalitat, suspeses o ajornades en la seva execució, en els termes que estableix aquest Reglament.

5. La conciliació amb la persona ofesa, la restitució dels béns, la reparació dels danys i la realització d'activitats en benefici de la col·lectivitat del centre, voluntàriament assumits pel menor, poden ser valorades per l'òrgan competent per al sobreseïment del procediment disciplinari o per deixar sense efecte les sancions disciplinàries imposades.

6. Els fets que puguin ser constitutius d'infraacció penal també poden ser sancionats disciplinàriament quan el fonament d'aquesta sanció, que ha de ser diferent del de la penal, sigui la seguretat i el bon ordre del centre. En aquests casos, els fets s'han de posar en coneixement del ministeri fiscal i de l'autoritat judicial competent, sense perjudici que continuï la tramitació de l'expedient disciplinari fins a la seva resolució i imposició de la sanció si és procedent.

Article 61. *Classificació de les faltes disciplinàries.*

Les faltes disciplinàries es classifiquen en molt greus, greus i lleus, atenent la violència desenvolupada pel subjecte, la seva intencionalitat, la importància del resultat i el nombre de persones ofeses.

Article 62. *Faltes molt greus.*

Són faltes molt greus:

- a) Agredir, amenaçar o coaccionar de manera greu qualsevol persona dins del centre.
- b) Agredir, amenaçar o coaccionar de manera greu, fora del centre, un altre menor internat o personal del centre o autoritat o agent de l'autoritat, quan el menor hagi sortit durant l'internament.
- c) Instigar motins, plantades o desordres col·lectius o participar-hi.
- e) Intentar o consumir l'evasió de l'interior del centre o cooperar amb altres interns en la seva producció.
- f) Resistir-se activament i greument al compliment d'ordres rebudes del personal del centre en l'exercici legítim de les seves atribucions.
- g) Introduir, posseir o consumir al centre drogues tòxiques, substàncies psicòtropes o estupefaents o begudes alcohòliques.
- h) Introduir o posseir al centre armes o objectes prohibits pel seu perill per a les persones.
- i) Inutilitzar deliberadament les dependències, materials o efectes del centre o les pertinences d'altres persones, i causar danys i perjudicis superiors a 300 euros.
- j) Sostreure materials o efectes del centre o pertinences d'altres persones.

Article 63. *Faltes greus.*

Són faltes greus:

- a) Agredir, amenaçar o coaccionar de manera lleu qualsevol persona dins del centre.
- b) Agredir, amenaçar o coaccionar de manera lleu, fora del centre, un altre menor internat, o personal del centre o autoritat o agent de l'autoritat, quan el menor hagi sortit durant l'internament.

c) Insultar qualsevol persona dins del centre o faltari-li greument al respecte.

d) Insultar, fora del centre, un altre menor internat, o personal del centre o autoritat o agent de l'autoritat o faltari-li greument al respecte, quan el menor hagi sortit durant l'internament.

e) No retornar al centre, sense causa justificada, el dia i l'hora establerts, després d'una sortida temporal autoritzada.

f) Desobeir les ordres i instruccions rebudes del personal del centre en l'exercici legítim de les seves funcions, o resistir-se passivament a complir-les.

g) Inutilitzar deliberadament les dependències, materials o efectes del centre, o les pertinences d'altres persones, i causar danys i perjudicis inferiors a 300 euros.

h) Causar danys de quantia elevada per negligència greu en la utilització de les dependències, materials o efectes del centre, o les pertinences d'altres persones.

i) Introduir o posseir al centre objectes o substàncies que estiguin prohibides per la normativa de funcionament intern diferents de les que preveuen els paràgrafs g) i h) de l'article anterior.

j) Fer sortir del centre objectes la sortida dels quals no estigui autoritzada.

k) Consumir al centre substàncies que estiguin prohibides per les normes de funcionament intern, diferents de les que preveu el paràgraf g) de l'article anterior.

l) Autolesionar-se com a mesura reivindicativa o simular lesions o malalties per evitar la realització d'activitats obligatòries.

m) Incomplir les condicions i mesures de control establertes en les sortides autoritzades.

Article 64. *Faltes lleus.*

Són faltes lleus:

- a) Faltar lleument al respecte a qualsevol persona dins del centre.
- b) Faltar lleument al respecte, fora del centre, a un altre menor internat, o a personal del centre o autoritat o agent de l'autoritat, quan el menor hagi sortit durant l'internament.
- c) Fer un ús abusiu i perjudicial al centre d'objectes i substàncies no prohibides per les normes de funcionament intern.
- d) Causar danys i perjudicis de quantia elevada a les dependències materials o efectes del centre o a les pertinences d'altres persones, per falta de cura o de diligència en la seva utilització.
- e) Alterar l'ordre promovent altercats o baralles amb companys d'internament.
- f) Qualsevol altra acció o omissió que impliqui incompliment de les normes de funcionament del centre i no tingui consideració de falta greu o molt greu.

Article 65. *Sancions disciplinàries.*

1. Les úniques sancions disciplinàries que es poden imposar als menors són alguna de les que especifiquen els apartats següents d'aquest article.

2. Per la comissió de faltes molt greus:

a) La separació del grup per un temps de tres a set dies en casos d'evident agressivitat, violència i alteració greu de la convivència.

b) La separació del grup per un temps de tres a cinc caps de setmana.

c) La privació de sortides de cap de setmana de 15 dies a un mes.

d) La privació de sortides de caràcter recreatiu per un temps d'un a dos mesos.

3. Per la comissió de faltes greus:

- a) La separació del grup fins a dos dies com a màxim.
- b) La separació del grup per un temps d'un a dos caps de setmana.
- c) La privació de sortides de cap de setmana d'un a 15 dies.
- d) La privació de sortides de caràcter recreatiu per un temps màxim d'un mes.
- e) La privació de participar en les activitats recreatives del centre per un temps de set a 15 dies.

4. Per la comissió de faltes lleus:

- a) La privació de participar en totes o en algunes de les activitats recreatives del centre per un temps d'un a sis dies.
- b) L'amonestació.

5. Als menors que compleixin al centre mesures de permanència de cap de setmana se'ls han d'imposar les sancions corresponents a la naturalesa de la infracció comesa adaptant la seva durada a la naturalesa i durada de la mesura indicada.

Article 66. *Sanció de separació.*

1. La sanció de separació per la comissió de faltes molt greus o faltes greus només es pot imposar en els casos en els quals es manifesti una evident agressivitat o violència per part del menor, o quan aquest, reiteradament i greument, alteri la convivència normal al centre.

2. La sanció de separació s'ha de complir en la pròpia habitació del menor o en una altra d'anàlogues característiques durant l'horari d'activitats del centre.

3. Durant el compliment de la sanció de separació, el menor disposa de dues hores a l'aire lliure i ha d'assistir, si s'escau, a l'ensenyament obligatori i pot rebre les visites que preveuen els articles 40 i 41. Durant l'horari general d'activitats s'han de programar activitats individuals alternatives que es poden fer dins de l'habitació.

4. Diàriament al menor l'ha de visitar el metge o el psicòleg, que ha d'informar el director del centre sobre l'estat de salut física i mental del menor, així com sobre la conveniència de suspendre, modificar o deixar sense efecte la sanció imposada.

5. No obstant això, la sanció de separació de grup no s'ha d'aplicar a les menors embarassades, a les menors fins que hagin transcorregut sis mesos des de la finalització de l'embaràs, a les mares lactants i a les que tinguin fills en la seva companyia. Tampoc no s'ha d'aplicar als menors malalts i s'ha de deixar sense efecte en el moment en què s'aprecii que aquesta sanció afecta la seva salut física o mental.

Article 67. *Graduació de les sancions.*

1. La determinació de les sancions i la seva durada s'ha de portar a terme d'acord amb el principi de la proporcionalitat, atenent les circumstàncies del menor, la naturalesa dels fets, la violència o l'agressivitat mostrada en la comissió dels fets, la intencionalitat, la perturbació produïda en la convivència del centre, la gravetat dels danys i perjudicis ocasionats, el grau d'execució i de participació i la reincidència en altres faltes disciplinàries.

2. Atenent l'escassa rellevància de la falta disciplinària, l'evolució de l'intern en el compliment de la mesura, el reconeixement pel menor de la comissió de la infracció i la incidència de la intervenció educativa realitzada per expressar-li el retret merescut per la seva conducta infractora, a l'autor d'una falta disciplinària molt greu se li pot imposar una sanció establerta per a faltes disciplinàries greus i a l'autor d'una falta disciplinària

greu, una sanció prevista per a les faltes disciplinàries lleus.

Article 68. *Concurs d'infraccions i normes per al compliment de les sancions.*

1. Al responsable de dues o més faltes enjudiciades en el mateix expedient se li han d'imposar les sancions corresponents a cadascuna de les faltes. També se li pot imposar una única sanció per totes les faltes comeses, prenent com a referència la més greu de les enjudiciades. En cas que s'imposin diverses sancions, s'han de complir simultàniament, si és possible. Si no ho és, s'han de complir successivament per ordre de gravetat i durada, sense que puguin excedir en durada el doble de temps pel qual s'imposi la més greu.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, en cas que el compliment successiu de diverses sancions imposades en aquest o en diferents procediments disciplinaris no pot suposar per al menor estar consecutivament:

- a) Més de set dies o més de cinc caps de setmana en situació de separació de grup.
- b) Més d'un mes privat de sortides de cap de setmana.
- c) Més de dos mesos privat de sortides programades de caràcter recreatiu.
- d) Més de 15 dies privat de totes les activitats recreatives del centre.

Article 69. *Pluralitat de faltes i infracció continuada.*

1. Quan un mateix fet sigui constitutiu de dues o més faltes o quan una d'aquestes sigui un mitjà necessari per a la comissió d'una altra, s'ha d'imposar al menor una sola sanció tenint en compte la més greu de les faltes comeses.

2. Quan es tracti d'una infracció continuada, s'ha d'imposar al menor una sola sanció tenint en compte la més greu de les faltes comeses.

Article 70. *Necessitat de procediments sancionadors.*

Per a la imposició de sancions per faltes greus i molt greus és preceptiva l'observança del procediment que regulen els articles 71 a 78, i per a les sancions imposades per faltes lleus es pot seguir el procediment abreujat que preveu l'article 79.

Article 71. *Procediment ordinari: inici.*

1. Quan l'òrgan competent per a la iniciació del procediment disciplinari aprecii en els menors internats indicis de conductes que poden donar lloc a responsabilitat disciplinària, ha d'acordar la iniciació del procediment d'alguna de les formes següents:

- a) Per iniciativa pròpia.
- b) Com a conseqüència d'una ordre emesa per un òrgan administratiu superior jeràrquic.
- c) Per petició raonada d'un altre òrgan administratiu que no sigui superior jeràrquic.
- d) Per denúncia d'una persona identificada.

2. L'òrgan competent per a la iniciació ha de designar l'instructor que consideri convenient, excloent-ne les persones que puguin estar relacionades amb els fets.

3. Per a l'aclariment adequat dels fets que puguin ser determinants de responsabilitat disciplinària, l'òrgan competent pot acordar l'obertura d'una informació prèvia, que ha de practicar l'òrgan administratiu o la persona que aquell determini.

Article 72. Instrucció i plec de càrrecs.

1. L'instructor, atesos els indicis de responsabilitat que existeixin, ha de formular un plec de càrrecs adreçat al menor, en un llenguatge clar, i en el termini màxim de 48 hores des de la seva designació, el qual s'ha d'incorporar, si s'escau, a l'expedient, amb el contingut següent:

- a) La identificació de la persona responsable.
- b) La relació detallada dels fets imputats.
- c) La qualificació de la falta o faltes en les quals ha pogut incórrer.
- d) Les possibles sancions aplicables.
- e) L'òrgan competent per a la resolució de l'expedient d'acord amb el que preveuen la norma autonòmica corresponent o, si s'escau, la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, o aquest Reglament.
- f) La identificació de l'instructor.
- g) Les mesures cautelars que s'hagin acordat.
- h) Els possibles danys i perjudicis ocasionats.

2. El plec de càrrecs s'ha de notificar al menor infractor el mateix dia de la seva redacció, mitjançant la lectura íntegra i amb lliurament de la corresponent còpia amb indicació de:

- a) El dret del menor a formular al·legacions i proposar les proves que consideri oportunes en defensa dels seus interessos, verbalment davant l'instructor en el mateix acte de notificació, o per escrit en el termini màxim de 24 hores. Si formula al·legacions verbalment, se n'ha d'aixecar acta, que ha de signar el menor.
- b) La possibilitat que un lletrat l'assessori en la redacció del plec de descàrrecs i la possibilitat de ser assistit per personal del centre o per qualsevol altra persona del centre mateix.
- c) Al menor estranger que desconeixi el castellà o la llengua cooficial de la comunitat autònoma, la possibilitat de ser atès per una persona que parli el seu idioma.

3. L'instructor ha d'admetre verbalment les proves proposades pel menor o s'han de rebutjar motivadament per escrit les que siguin improcedents, pel fet de no poder alterar la resolució final del procediment o perquè són de realització impossible.

Article 73. Tramitació.

1. Un cop notificat el plec de càrrecs, l'instructor ha de dur a terme totes les actuacions que siguin necessàries per a l'examen dels fets i ha de recollir les dades i els informes que consideri necessaris.

2. Dins les 24 hores següents a la presentació del plec de descàrrecs o a la formulació verbal d'al·legacions, o transcorregut aquest termini si el menor no ha exercit el seu dret, el menor ha de ser oït i s'han de practicar les proves proposades i les que l'instructor consideri convenients.

3. Si el menor reconeix voluntàriament la seva responsabilitat, l'instructor ha d'elevant l'expedient a l'òrgan competent, perquè hi emeti resolució, sense perjudici de continuar el procediment si hi ha indicis racionals d'engany o encobriment d'altres persones.

4. Una vegada finalitzat el tràmit d'al·legacions i de la pràctica de la prova, l'instructor, immediatament i en tot cas en el termini de 24 hores, ha de formular la proposta de resolució, que ha de notificar a l'íntern amb indicació dels fets imputats, la falta comesa i la sanció que s'hagi d'imposar, perquè en el termini de 24 hores pugui formular les al·legacions que consideri procedents. Una vegada complert aquest tràmit, l'instructor ha d'elevant l'expedient a l'òrgan competent perquè hi dicti la resolució corresponent.

Article 74. Resolució.

L'òrgan competent, el mateix dia o com a màxim en el termini de 24 hores, ha de resoldre motivadament sobre el sobreseïment de l'expedient, la imposició de la sanció disciplinària corresponent o la pràctica de noves actuacions per part de l'instructor. En aquest últim cas, cal atènr-se al que disposen els articles anteriors.

Article 75. Acord sancionador.

1. L'acord sancionador s'ha de formular per escrit i ha de contenir els esments següents:

- a) El lloc i la data de l'acord.
- b) L'òrgan que l'adopta.
- c) El número de l'expedient disciplinari i un breu resum dels actes procedimentals bàsics que l'hagin precedit. En el cas que s'hagi desestimat la pràctica d'alguna prova, s'ha d'expressar la motivació formulada per l'instructor al seu moment.
- d) Relació circumstanciada dels fets imputats al menor, que no poden ser diferents dels consignats en el plec de càrrecs formulat per l'instructor, amb independència que pugui variar la seva qualificació jurídica.
- e) Article i apartat d'aquest Reglament en el qual es considera compresa la falta comesa.
- f) Sanció imposada i article i apartat d'aquest Reglament que la preveu.
- g) Indicació del recurs que pot interposar.
- h) La signatura del titular de l'òrgan competent.

2. La resolució és executiva quan posi fi a la via administrativa.

En la resolució s'han d'adoptar, si s'escau, les disposicions cautelars necessàries per garantir la seva eficàcia mentre no sigui executiva.

3. La iniciació del procediment i les sancions imposades s'han d'anotar en l'expedient personal del menor sancionat. També s'ha d'anotar la reducció o revocació de la sanció, així com la suspensió de la seva efectivitat.

Article 76. Notificació de la resolució.

1. La notificació al menor de l'acord sancionador s'ha de fer el mateix dia o en el termini màxim de 24 hores de ser adoptat, i s'ha de llegir íntegrament i se li n'ha de lliurar una còpia.

2. Així mateix, s'ha de notificar en el mateix termini al ministeri fiscal i, si s'escau, al lletrat del menor.

Article 77. Caducitat.

Transcorregut el termini màxim d'un mes des de la iniciació del procediment disciplinari sense que la resolució s'hagi notificat al menor expedientat, s'entén caducat el procediment disciplinari i s'ha de procedir a arxivar les actuacions, sempre que la demora no sigui imputable a l'interessat.

Article 78. Recursos.

Les resolucions sancionadores poden ser objecte de recurs, abans de l'inici del compliment, davant el jutge de menors, verbalment en el mateix acte de la notificació o per escrit dins el termini de 24 hores, pel mateix interessat o pel seu lletrat, i s'ha d'actuar de conformitat amb l'article 60.7 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

Article 79. *Procediment abreujat.*

Quan l'òrgan competent per iniciar el procediment consideri que hi ha elements de judici suficients per qualificar la infracció del menor de falta lleu, s'ha de tramitar el procediment abreujat, d'acord amb les normes següents:

a) L'informe del personal del centre ha d'actuar com a plec de càrrecs que s'ha de notificar, verbalment, al presumpte infractor, amb indicació de la sanció que li pot correspondre.

b) El menor pot fer les al·legacions que consideri pertinents i proposar les proves de què s'intenti valer, en el mateix acte de la notificació o per escrit 24 hores després.

c) Transcorregut el termini anterior, l'òrgan competent ha de resoldre el que escaigui. Si acorda imposar una sanció, s'ha de notificar al menor i al seu lletrat per escrit.

d) En tot cas, aquest procediment s'ha de documentar degudament.

Article 80. *Mesures cautelars durant el procediment.*

1. L'òrgan competent per iniciar el procediment, per si o a proposta de l'instructor de l'expedient disciplinari, pot acordar en qualsevol moment del procediment, mitjançant un acord motivat, les mesures cautelars que siguin necessàries per assegurar l'eficàcia de la resolució que pugui recaure i el bon fi del procediment, així com per evitar la persistència dels efectes de la infracció i assegurar la integritat de l'expedientat i d'altres possibles afectats. Les úniques mesures cautelars que es poden adoptar són les que preveu com a sanció l'article 65 per a la presumpta falta comesa.

2. Aquestes mesures han de quedar reflectides en l'expedient del menor i s'han d'ajustar a la intensitat, proporcionalitat i necessitats dels objectius que es pretenguin garantir en cada cas concret, i la seva adopció s'ha de notificar al menor i s'ha de posar immediatament en coneixement del jutge de menors i del ministeri fiscal. Si durant la tramitació del procediment hi ha alteració de les causes que van motivar l'aplicació d'aquestes mesures cautelars, es poden modificar les mesures adoptades. En el cas que desapareguin les causes que van motivar l'aplicació de les mesures, cal procedir a aixecar la mesura.

3. Quan la sanció que es dicti, si s'escau, coincideixi en naturalesa amb la mesura cautelar imposada, aquesta s'ha d'abonar per al compliment d'aquella. Si no coincideix, s'ha de compensar en la part que es consideri raonable, sempre que sigui possible.

4. Les mesures cautelars no poden excedir el temps màxim que correspongui a la sanció que preveu, segons la gravetat de la falta, l'article 65.

Article 81. *Execució i compliment de les sancions.*

Els acords sancionadors no s'han de fer efectius mentre no hagi estat resolt el recurs interposat, o en cas que no s'hagi interposat, fins que hagi transcorregut el termini per impugnar-lo, sense perjudici de les mesures cautelars que preveu l'article anterior.

Durant la substanciació del recurs, en el termini de dos dies, l'entitat pública executora de la mesura pot adoptar les decisions necessàries per restablir l'ordre alterat d'acord amb el que preveu l'article 60.7 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

Article 82. *Reducció, suspensió i anul·lació de sancions.*

1. L'òrgan competent pot deixar sense efecte, reduir o suspendre l'execució de les sancions disciplinàries en qualsevol moment de la seva execució si el compliment de la sanció es revela perjudicial en l'evolució educativa del menor.

2. Les mesures anteriors no es poden adoptar sense autorització del jutge de menors quan aquest hagi intervingut en la seva imposició per via de recurs.

Article 83. *Extinció automàtica de sancions.*

1. Quan un menor ingressi novament en un centre per a l'execució d'una altra mesura, s'han d'extingir automàticament la sanció o sancions que hagin estat imposades en un ingrés anterior i que hagin quedat incomplertes totalment o parcialment.

2. En cas de trasllat de centre, el menor ha de continuar el compliment de les sancions imposades al centre anterior, sense perjudici del que disposa l'article anterior.

Article 84. *Prescripció de faltes i sancions.*

1. Les faltes disciplinàries molt greus prescriuen al cap d'un any; les greus, al cap de sis mesos, i les lleus, al cap de dos mesos, a comptar de la data de la comissió de la infracció.

2. La prescripció de les faltes s'interromp a partir del moment en què, amb coneixement del menor, s'inicia el procediment disciplinari, i s'ha de reiniciar el còmput de la prescripció des que es paralitzi el procediment durant un mes per causa no imputable al presumpte infractor.

3. Les sancions imposades per faltes molt greus, greus i lleus prescriuen, respectivament, en els mateixos terminis que assenyala l'apartat 1. El termini de prescripció comença a comptar l'endemà del dia en què adquireixi fermesa l'acord sancionador o des que s'aixequi l'ajornament de l'execució o la suspensió de l'efectivitat, o des que s'interrompi el compliment de la sanció si aquest ja ha començat.

Article 85. *Incentius.*

Els actes del menor que posin de manifest bona conducta, esperit de treball i sentit de la responsabilitat en el comportament personal i col·lectiu, així com la participació positiva en les activitats derivades del projecte educatiu, poden ser incentivats per l'entitat pública amb qualsevol recompensa que no sigui incompatible amb la Llei i els preceptes d'aquest Reglament.

Disposició addicional única. *Actuacions policials de vigilància, custòdia i trasllat.*

1. Les actuacions policials de vigilància, custòdia i trasllat de menors que preveu aquest Reglament les han de dur a terme els cossos de policia autonòmica o, si s'escau, les unitats adscrites del cos nacional de policia, en els seus àmbits territorials d'actuació, de conformitat amb el que disposa l'article 45 de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener.

En cas d'absència o insuficiència de les anteriors, o quan siguin diverses les comunitats autònomes afectades, les han de dur a terme les forces i els cossos de seguretat de l'Estat.

2. Als efectes del que disposa l'apartat anterior, el director del centre ha de sol·licitar la intervenció a l'òrgan competent de la comunitat autònoma o, si s'escau, al delegat o al subdelegat del Govern, amb l'antelació suficient per permetre'n la planificació.

En situacions d'urgència, quan no sigui possible actuar conforme al que preveu el paràgraf anterior, el director del centre pot sol·licitar directament la intervenció de les forces i cossos de seguretat competents, i n'ha de donar compte immediatament a les autoritats abans esmentades, amb expressió de les causes de la urgència.

MINISTERI D'EDUCACIÓ I CIÈNCIA

15616 REIAL DECRET 1830/2004, de 27 d'agost, pel qual s'estableix un nou termini per a l'entrada en vigor de determinats articles del Reial decret 285/2004, de 20 de febrer, pel qual es regulen les condicions d'homologació i convalidació de títols i estudis estrangers d'educació superior. («BOE» 210, de 31-8-2004.)

El Reial decret 285/2004, de 20 de febrer, ha dictat una nova regulació de les condicions d'homologació i convalidació de títols i estudis estrangers d'educació superior, en exercici de la competència que atribueix al Govern l'article 36 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats.

Aquest Reial decret, publicat en el «Butlletí Oficial de l'Estat» del 4 de març de 2004, ha d'entrar en vigor al cap de sis mesos d'aquesta publicació. No obstant això, diverses circumstàncies aconsellen ajornar l'entrada en vigor de dos dels aspectes que preveu la norma esmentada: el nou procediment d'homologació a graus acadèmics i el sistema de comitès tècnics, com a òrgans informants en substitució del Consell de Coordinació Universitària.

Quant al procediment d'homologació a graus acadèmics dels establerts a l'article 37 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, la conveniència del seu ajornament està determinada pel fet que encara no s'ha desplegat aquest article mitjançant els reials decrets oportuns que regulin l'estructura dels ensenyaments universitaris i els estudis universitaris de grau i postgrau. No sembla adequat posar en funcionament els mecanismes conduents a l'homologació de grau amb caràcter general, sense que prèviament s'hagi definit i estructurat convenientment aquesta figura amb la dimensió que li atorga la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, que introdueix un concepte substancialment diferent d'aquell al qual s'ha estat associant fins avui.

Pel que fa als comitès tècnics, s'ha posat de manifest la impossibilitat d'instaurar, amb garanties d'eficàcia, el sistema que preveuen els articles 10 i 11 del Reial decret 285/2004, de 20 de febrer, per a la data assenyalada per entrar en vigor, per l'existència d'importants dificultats materials per regular-ne el funcionament, delimitar-ne el nombre, establir-ne el procediment d'actuació, constituir-los i transferir les dotacions pressupostades necessàries, entre altres problemes. Aquestes dificultats, insalvables en el període que resta fins a l'entrada en vigor del Reial decret, donarien lloc a un resultat contrari als objectius d'agilitat, simplificació i celeritat pretesos per la norma.

Aquest Reial decret té l'informe del Consell de Coordinació Universitària.

En virtut d'això, a proposta de la ministra d'Educació i Ciència, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 27 d'agost de 2004,

DISPOSO:

Article únic. *Ajornament del règim d'homologació a graus acadèmics i del funcionament dels comitès tècnics que estableix el Reial decret 285/2004, de 20 de febrer.*

S'estableix un nou termini de sis mesos, comptats a partir de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, per a l'aplicació dels articles del Reial decret 285/2004, de 20 de febrer, pel qual es regulen les condicions d'homologació i convalidació de títols i estudis estrangers d'educació superior, que s'ementen a continuació:

a) Els articles 1.b) 3.b), 18, 19, 20 i 21, relatius a l'homologació de títols estrangers d'educació superior a graus acadèmics universitaris espanyols.

b) Els articles 10, 11, 12 i 13.b) i la disposició addicional tercera, referits als comitès tècnics.

Durant el termini assenyalat, les competències atribuïdes a aquests comitès tècnics, i totes les mencions efectuades a aquests comitès en el text del Reial decret 285/2004, de 20 de febrer, s'entenen referides a l'òrgan competent del Consell de Coordinació Universitària, que segueix exercint la funció d'emissió d'informes, que l'article 9 del Reial decret 86/1987, de 16 de gener, atribuïa al Consell d'Universitats.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.30a de la Constitució espanyola i d'acord amb el que estableix l'article 36.2.b) de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats.

Disposició final segona. *Desplegament normatiu.*

Correspon al ministre d'Educació i Ciència la competència per desplegar el que estableix aquest Reial decret.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Palma de Mallorca, 30 d'agost de 2004.

JUAN CARLOS R.

La ministra d'Educació i Ciència,
MARÍA JESÚS SAN SEGUNDO GÓMEZ DE CADIÑANOS

MINISTERI D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ

15618 REIAL DECRET 1833/2004, de 27 d'agost, pel qual es fixen els requisits per a l'obtenció del títol de capità de pesca i les atribucions que aquest confereix. («BOE» 210, de 31-8-2004.)

La Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat, estableix a l'article 42 que el Govern, a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació, ha de regular les titulacions dels professionals del sector en el marc del sistema educatiu general, i establir els requisits

i coneixement d'idoneïtat i les atribucions professionals corresponents a cada títol, sense perjudici de les competències del Ministeri de Foment.

El Reial decret 930/1998, de 14 de maig, sobre condicions generals d'idoneïtat i titulació de determinades professions de la marina mercant i del sector pesquer, estableix a la disposició derogatòria única la derogació del Decret 2596/1974, de 9 d'agost, sobre titulacions professionals de la marina mercant i de pesca, excepte pel que fa al capità de pesca, és a dir, les atribucions i les condicions per obtenir aquesta titulació.

Els aspirants al títol de capità de pesca, d'acord amb el que estableix el Decret 2596/1974, de 9 d'agost, havien de tenir l'extint títol de patró de pesca d'altura, raó per la qual es fa necessari actualitzar les condicions d'obtenció de la titulació de capità de pesca per adequar-la a la normativa vigent.

En l'elaboració d'aquest Reial decret han estat consultades les comunitats autònomes i el sector pesquer afectat.

En virtut d'això, a proposta de la ministra d'Agricultura, Pesca i Alimentació, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 27 d'agost de 2004,

DISPOSO:

Article 1. *Condicions del títol de capità de pesca.*

Les condicions per obtenir el títol de capità de pesca en vaixells pesquers són les següents:

a) Tenir el títol de patró d'altura per a vaixells de pesca, que regula l'article 3.1.2n del Reial decret 930/1998, de 14 de maig, sobre condicions generals d'idoneïtat i titulació de determinades professions de la marina mercant i del sector pesquer, o el títol de patró de pesca d'altura les atribucions del qual, segons el que disposa el punt 1 de la disposició addicional segona del Reial decret esmentat, estan regulades en el Decret 2596/1974, de 9 d'agost, sobre titulacions professionals de la marina mercant i de pesca.

b) Haver complert 600 dies d'embarcament després de la data d'obtenció del títol de patró d'altura o patró de pesca d'altura, a bord de vaixells de pesca nacionals o a bord de vaixells de pesca pertanyents a societats mixtes, participades per capital espanyol i constituïdes segons els criteris que estableix l'article 8 del Reglament (CE) núm. 2792/1999 del Consell, de 17 de desembre de 1999, pel qual es defineixen les modalitats i les condicions de les intervencions amb finalitat estructural en el sector de la pesca.

c) Haver aprovat l'examen corresponent.

Article 2. *Atribucions.*

Les atribucions que confereix el títol de capità de pesca en els vaixells pesquers per a l'obtenció d'aquest són les següents:

a) Comandament de vaixells de pesca dedicats a qualsevol classe de pesca, sense cap limitació de tonatge ni distància de la costa.

b) Enrolar-se com a primer oficial de pont, en vaixells pesquers dedicats a qualsevol classe de pesca.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogats els articles 1, apartat 2, en tot el que fa referència al capità de pesca; l'article 3, apartat 1, del Decret 2596/1974, de 9 d'agost, sobre titulacions professionals de la marina mercant i de pesca, i totes les dis-

posicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que estableix aquest Reial decret.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que estableix l'article 149.1.19a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de bases d'ordenació del sector pesquer.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Palma de Mallorca, 27 d'agost de 2004.

JUAN CARLOS R.

La ministra d'Agricultura, Pesca i Alimentació,
ELENA ESPINOSA MANGANA

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

15620 REIAL DECRET 1782/2004, de 30 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de control del comerç exterior de material de defensa, d'altre material i de productes i tecnologies de doble ús. («BOE» 210, de 31-8-2004.)

La Llei orgànica 12/1995, de 12 de desembre, de repressió del contraban, i la Llei orgànica 3/1992, de 30 d'abril, per la qual s'estableixen supòsits de contraban en matèria d'exportació de material de defensa o material de doble ús, preveuen que el Govern ha d'aprovar les relacions de material de defensa i de doble ús i ha d'establir els requisits, les condicions i els procediments a què s'han de subjectar les autoritzacions, que poden ser atorgades amb caràcter general.

El control de les exportacions-expedicions de productes i tecnologies de doble ús ha estat regulat en l'àmbit comunitari mitjançant el Reglament (CE) núm. 1334/2000 del Consell, de 22 de juny de 2000, pel qual s'estableix un règim comunitari de control de les exportacions de productes i tecnologia de doble ús, i el Reglament (CE) núm. 149/2003 del Consell, de 27 de gener de 2003, que el modifica i l'actualitza, que indica que els estats membres han d'adoptar les mesures adequades per garantir la plena aplicació de tot el que disposa. Com que estan inclosos a l'annex I del dit Reglament (CE) núm. 149/2003 determinats productes i tecnologies de doble ús que, al seu torn, també estan inclosos en la relació de material de defensa, es fa necessari comprovar si estan acollits a la normativa del Reglament esmentat o, si no és el cas, que s'acullin a la normativa d'aquest Reial decret com a material de defensa. Aquest és el cas de les llançadores espacials, els seus equips, components i tecnologies que en alguns casos es diferencien dels míssils balístics pel seu ús final.

D'altra banda, la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, conté en els articles 566 i 567 referències expresses a les armes químiques, i en pena la fabricació, la comercialització, el tràfic i l'establiment de dipòsits. La Llei orgànica 2/2000, de 7 de gener, de modificació de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novem-